

VAMMAISJÄRJESTÖJEN PALVELUKORTTI
RIPPIKOULUTYÖNTEKIJÖIDEN AVUKSI

SISÄLLYS

1 RIPPIKOULU KAIKILLE.....	3
2 PALVELUKORTIT KÄYTTÖÖN	5
3 JÄRJESTÖJEN PALVELUKORTIT	5
ADHD-KESKUS	6
ADHD-LIITTO RY	7
AIVOHALVAUS- JA DYSFASIALIITTO RY	8
AIVOVAMMALIITTO RY.....	10
AUTISMI- JA ASPERGERLIITTO RY	11
ERILAISTEN OPPIJOIDEN LIITTO RY.....	12
FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA HÖRSELSKADADE RF.....	14
FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADE RF.....	15
HELSINGIN SEUDUN ERILAISET OPPIJAT RY.....	16
INVALIDILIITTO RY	17
KEHITYSVAMMALIITTO	18
KEHITYSVAMMATUKI 57 RY	19
KUULONHUOLTOLIITTO RY.....	20
KUULOVAMMAISTEN LASTEN VANHEMPIEN LIITTO RY	21
KUUROJEN LIITTO RY / Nuorisotoiminta	22
LIHASTAUTILIITTO RY.....	23
ME ITSE RY	24
MIELENTERVEYDEN KESKUSLIITTO RY	25
NÄKÖVAMMAISTEN KESKUSLIITTO RY	26
NÄKÖVAMMAISTEN LASTEN TUKI RY	27
PAPUNET -VERKKOPALVELUYKSIKÖ.....	28
RETINITIS -YHDISTYS RY	29
SUOMEN DIABETESLIITTO	30
SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	31
SUOMEN REUMALIITTO RY	32

1 RIPPIKOULU KAIKILLE

Jokaisella nuorella on yhtäläinen oikeus saada kasteopetusta, käydä rippikoulu ja halutessaan olla osallisena toimivassa seurakuntayhteydestä. Kirkon ja seurakunnan tehtävänä on etsiä ja luoda tähän mielekkäitä vaihtoehtoisia mahdollisuuksia. Tämä oikeus tulee huomaamatta laiminlyödyksi ns. erilaisten oppijoiden kohdalla, sillä useinkaan nuoren vaikeuksien taustaa ei tiedetä eikä erilaista oppijaa osata tunnistaa.

Erilainen oppija voi olla kuka tahansa lapsi, nuori tai aikuinen, joka tarvitsee erityistä tukea oppimiseen, ymmärtämiseen ja/tai kommunikaatioon liittyvissä asioissa. Oppimisvaikeudet ovat kirjoltaan laaja-alaisia, ja niillä on todettu olevan selvä yhteys muun muassa syrjäytymiseen, päihdeongelmiin ja rikollisuuteen. Miten näiden monin tavoin erilaisten oppijoiden ja oppimisvaikeuksien kanssa tulisi toimia?

Viimeisimpien tutkimusten mukaan jopa 25 % väestöstä on niin sanottuja erilaisia oppijoita, joilla on erilaisia ja eriasteisia vaikeuksia oppimisessa. Vaikka heitä on todennäköisesti jokaisessa rippikouluryhmässä, työntekijät eivät koe saaneensa tarpeeksi tietoa siitä, miten kohdata erilainen oppija ja miten tukea hänen oppimistaan. Monilla oppimiseen liittyy sellaista erilaisuutta, jonka huomioon ottaminen on lähes välttämätöntä rippikoulun organisoinnissa ja toteutuksessa. Jotkut oppimiseen liittyvät seikat edellyttävät erityis- ja pienryhmien järjestämistä, jotta nuoren rippikoulutyöskentely olisi mahdollista ja mielekästä.

Rippikoulujen tavallisissa opetusryhmissä voi olla nuoria eri diagnooseilla, esimerkiksi AD/HD, Aspergerin oireyhtymä, Touretten syndrooma ja dysfasia. Tärkeää on huomata, että monia erityisryhmiin kuuluvia nuoria ei ole diagnosoitu – he eivät edes itse tiedä omien oppimisvaikeuksiensa taustalla olevia syitä. Jotta nuoren kohtaaminen rippikoulussa onnistuu, on työntekijöiden tärkeää tietää perusasioita kustakin oireyhtymästä, tuntomerkeistä ja vaikutuksista. Oireyhtymien erillisestä käsittelystä huolimatta korostetaan, että opetuksen yksilöllisyys on pedagogiikan pohjana olennaisempaa kuin diagnoosi ja, että teoretietoa täytyy täydentää erityisellä tiedolla kustakin yksilöstä. Erilaisen oppijan kohtaamisen periaatteeksi sopii ajatus, että on asioita, jotka ovat välttämättömiä joillekin, hyväksi kaikille eivätkä vahingollisia kenellekään. Samanlaista on enemmän kuin erilaista.

”Rippikoulu kaikille” on Kirkkohallituksen toiminnallisen jaoston Rippikouluprojekti 2000–2006:n osaprojekti. Rippikoulu kaikille -projektin avulla etsitään toimintamalleja ja luodaan käytäntöjä, jotta monin tavoin erilaiset oppijat pystyisivät omien edellytystensä pohjalta osallistumaan yhteiseen rippikouluun ja saisivat tarvitsemaansa yksilöllistä tukea. Yksi osa tätä projektia on ollut opinäytetyömme, jonka osana olemme koonneet vammaisjärjestöistä rippikoulutyöntekijöitä palvelevat palvelukorit.

Palvelukorttien tarve on syntynyt havainnoista, joiden mukaan erilaisiin oppijoihin liittyvä osaaminen ja sen tarve rippikoulutyössä eivät kohtaa. Palvelukortin tarkoituksena on auttaa rippikoulutyöntekijöitä löytämään tarvitsemansa järjestön, joka voi auttaa siinä, miten kohdata erilainen oppija rippikoulussa ja miten edistää nuoren oppimista. Palvelukorttien tiedot on koottu haastattelemalla vammaisjärjestöjen edustajia.

Palvelukorttien kokoamisella ja valmiilla korteilla pyritään tukemaan yhteistyöverkoston rakentamista ja kehittymistä vammaisjärjestöjen sekä seurakuntien välillä. Yleisesti ottaen järjestöt suhtautuivat yhteydenotoissamme rippikouluyhteistyöhön erittäin myönteisesti, kiinnostuneesti ja näkivät yhteistyön kehittämisen tärkeänä. Parhaimmat mahdollisuudet järjestää toimivia rippikouluja erilaisille oppijoille ja erityisryhmille saadaan seurakuntien ja järjestöjen yhteistyöllä.

Myönteisinä ja toiveikkaina yhteistyölle,

Iida Heino ja Anna-Leena Lehtonen

2 PALVELUKORTIT KÄYTTÖÖN

Palvelukorteilla tarkoitamme järjestöistä tekemiämme esittelysivuja, jotka olemme koonneet kysymyksiin saamiemme vastausten perusteella. Vammaisjärjestöt on valittu sen mukaan, että niiden kohderyhmänä ovat myös nuoret. Sellaiset järjestöt, joiden jäsenmäärä on hyvin pieni, jouduimme tässä kartoituksessa jättämään pois. Nämä ja muut järjestöt, joilla ei vielä ole palvelukortin sivua, voivat halutessaan lisätä tietonsa kirkon Internet-sivuille (www.evl.fi). Tiedot on saatu järjestöjen edustajilta kasvokkain, puhelimitse, sähköpostitse, järjestön kirjallisesta materiaalista (säännöt, toimintakertomukset, yleisesitteet, oppaat) ja internet-sivuilta.

Palvelukortti on tässä yhteydessä A4-kokoinen tietosivu järjestöstä, josta löytyy:

- järjestön yhteystiedot ja lyhyt esittely järjestöstä
- kuvaus järjestön toiminnasta ja sen kohderyhmästä
- järjestön toiminnan rahoitus ja resurssit sekä keskeiset yhteistyötahot
- tietoa mahdollisesta aiemmasta, nykyisestä ja tulevasta yhteistyöstä, jota järjestöllä on seurakunnan kanssa rippikouluun liittyen
- tietoa järjestön kiinnostuksesta tai resursseista yhteistyöhön
- järjestön keinot erilaisen oppijan ja/tai työntekijän tukemiseksi rippikoulussa
- tietoa materiaalista, jota voisi hyödyntää rippikoulussa
- järjestön määritelmä siitä, kuka heidän näkökulmastaan on ”erilainen oppija”.

Palvelukorteista työntekijä näkee, paitsi millaisia järjestöjä on olemassa ja mitä ne tekevät, myös minkälaista yhteistyötä kukin järjestö on valmis tekemään seurakunnan kanssa. Kun rippikoulutyöntekijällä on etukäteistietoa nuoren erityispiirteistä, vammoista tai oppimisvaikeuksista, hän voi ottaa yhteyttä tiettyihin järjestöihin. Työntekijöiden on tärkeää tietää myös perusasioita erilaisista oppimiseen liittyvistä vaikeuksista ja ennen kaikkea tukikeinoista. Yhdellä ihmisellä voi ilmetä useita oppimista vaikeuttavia tekijöitä, jolloin järjestön valinta ei ehkä ole niin yksiselitteistä. Diagnooseihin ei pidä juuttua, sillä käytännössä samat apukeinot ja tuki sopivat monille.

Kun asenteet erilaisen oppijan huomioimiselle rippikoulussa ovat myönteiset, resurssejakin löytyy. Tavalliseen ongelmaan tällä alueella, informaation ja osaamisen puutteeseen, järjestöistä löytyy ratkaisuehdotuksia. Ensisijaisina rippikoulutyöntekijän tukemisen tapoina nähdään materiaalin jakaminen, sen tuottaminen ja koulutusyhteistyö. Jotta rippikoulun suunnittelu kaikille sopivaksi onnistuu, työntekijät tarvitsevat tietoa ja ymmärrystä erilaisista oppijoista, heidän huomioimisestaan sekä siitä millaisia eri opetusmenetelmiä, -välineitä ja erityismateriaaleja on olemassa. Palvelukorteista voi olla hyötyä myös nuoren vanhemmille, nuorelle itselleen ja nuorten parissa toimiville tahoille, kuten kunnan nuorisotyötä tekeville henkilöille sekä harrastus- ja vapaa-ajanohjaajille.

3 JÄRJESTÖJEN PALVELUKORTIT

ADHD-KESKUS

Osoite: Stenbäckinkatu 7 A, 00250 Helsinki
 Puhelin: (09) 3294 5520 (Puhelinpalvelu ja neuvonta arkisin klo 9.00 - 16.00)
 Faksi: (09) 3294 5500
 Sähköposti: adhd@adhd-center.com
 Internet-sivut: <http://www.adhd-center.com>

ADHD-keskus on Suomen Lastenhoitoyhdistyksen (Barnavårdsföreningen i Finland rf.) perustama tuki-, tiedotus- ja kuntoutuskeskus, joka aloitti toimintansa 1987 MBD-infokeskuksena. Keskus palvelee ADHD-oireisten lasten vanhempia sekä päivähoidon, koulun, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä ja muita asiasta kiinnostuneita. Toimintamuotoihin kuuluu puhelinpalvelu, ammattihenkilöstön vastaanotot, vanhempainryhmät, kuvataideterapia, Perhekoulu POP, Monimuotoryhmäkuntoutus sekä AD/HD:sta kouluttaminen. Keskuksen työntekijät antavat neuvoja ADHD-oireisten lasten ja nuorten tutkimus- ja hoitomahdollisuuksista sekä tuki-toimista.

Toiminnan kohderyhmä

ADHD-keskus palvelee vanhempia ja perheitä, joissa on lapsi / nuori, jolla on aktiivisuuden ja tarkkaavuuden vaikeuksia, AD/HD, MBD tai Touretten syndrooma. Kohderyhmänä ovat myös päivähoidon ja koulun sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö ja muut asiasta kiinnostuneet.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

ADHD keskus rahoittaa tiedotustoimintaansa RAY:n tuella. Kuntoutuspalveluihin lapset / nuoret tulevat lähettävän tahon maksusitoumuksilla.

Keskeiset yhteistyötahot

ADHD-oireiset, heidän vanhempansa, päivähoidon, koulun ja terveydenhuollon ammattihenkilöstö ja muut aiheesta kiinnostuneet sekä Suomen Tourette yhdistys, Niilo Mäki -instituutti, ADHD -liitto ry.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

ADHD-keskuksella ei ole varsinaisesti ollut yhteistyötä seurakuntien kanssa rippileireihin liittyen. ADHD-lehdessä (3/2005) on artikkeli erityisnuorille räätälöidystä seikkailurippikoulusta Pirkanmaalta.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Yhteistyötä voisi olla rippikoulutyöntekijöiden kouluttaminen. ADHD-keskus järjestää ilmaisia iltaluentoja sekä maksullista koulutusta ryhmille tilauksesta. Koulutus voisi olla esimerkiksi yleistä asiaa AD/HD:n liittyen sekä miten AD/HD piirteet ja liitännäisoireet mahdollisesti näkyvät ja vaikuttavat nuoruus iässä sekä miten aikuiset voivat tukea nuoria.

ADHD-keskuksella on kattava kirjasto aihepiiristä ja keskuksesta voi tilata AD/HD:ta koskevaa kirjallisuutta. ADHD-keskuksella on myös ilmaista materiaalia, jota esim. rippikoulutyöntekijät voivat tilata (puhelimitse tai www-sivujen kautta) ja käyttää työssään.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan lapsi tai nuori, jolla on esim. tarkkaavuushäiriö ja yliviikkautta.

Tiedot on kerätty ADHD-keskuksen kirjallisesta materiaalista, internet-sivuilta ja muun muassa oppaasta Michelsson, Katarina 2002. AD/HD ja siihen liittyvät liitännäisoireet. ADHD -keskuksen henkilökunta on vastannut rippikoulua koskeviin kysymyksiin 11.10.2005.

ADHD-LIITTO RY

Osoite: Sitratie 7, 00420 Helsinki
 Puhelin: (09) 4541 1120
 Faksi: (09) 454 111 23
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@adhd-liitto.fi
 Internet-sivut: <http://www.adhd-liitto.fi/>

ADHD-liitto on vuonna 1989 perustettu paikallisten yhdistysten valtakunnallinen kattojärjestö. Sen piiriin kuuluu 19 paikallisyhdistystä eri puolelta Suomea. Liitto toimii AD/HD- ja MBD-henkilöiden, heidän läheistensä, ammattihenkilöiden ja muiden asiasta kiinnostuneiden yhdyssi-teenä. Liiton tehtäviin kuuluu mm. puhelinneuvonta, edunvalvonta, tiedotus ja koulutus sekä kurssi- ja lomatoiminnan järjestäminen. Liitto harjoittaa ja tukee alaan liittyvää tutkimustoimintaa sekä julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää ADHD-lehteä.

ADHD-liitto edistää ja tukee AD/HD (attention deficit hyperactivity disorder) -henkilöiden hoitoa, kasvatusta, persoonallisuuden kehitystä, kuntoutusta, koulutusta, hyvinvointia, sosiaalisia taitoja sekä toimintakykyä. Lisäksi AD/HD -henkilöllä voi samanaikaisesti olla muitakin liitännäisoireita kuten uhmakkuus- ja käytöshäiriöitä, masennusta, psykosomaattisia oireita ja unihäiriöitä.

Toiminnan kohderyhmä

ADHD/ADD- ja MBD-henkilöt, heidän läheisensä, ammattihenkilöt ja muut asiasta kiinnostuneet.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

ADHD-liiton talous perustuu Raha-automaattiyhdistyksen avustukseen. Omaa varainhankintaa ovat koulutustuotot, ADHD-lehden tilaustuotot, ilmoitus- ja julkaisumyynti, sponsorointi yhtiöiltä sekä avustukset säätiöiltä. Liitossa työskentelee 7 työntekijää, toiminnassa oli 19 rekisteröityä paikallisyhdistystä (joissa yhteensä noin 2 500 jäsentä) ja 10 toimintapiiriä/kerhoa (v. 2004).

Keskeiset yhteistyötahot

Yhteistyö ADHD-keskuksen kanssa on tiivistä. Muita merkittäviä tahoja ovat Kansaneläkelaitos, Loma- ja kurssikeskus Högsand, HERO, Elämä on parasta huumetta ry, Lomayhtymä ry, Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö, Niilo Mäki -instituutti ja eri neurologiset vammaisjärjestöt kuten Aivohalvaus- ja dysfasialiitto sekä Autismi- ja aspergerliitto. Liitto on mukana myös Lastensuojelun Keskusliiton Pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lasten vanhempainyhdistysten yhteistyöryhmässä YTRY:ssä sekä kansainvälisessä AD/HD toiminnassa. ADHD-liitto ry on sosiaali- ja terveysturvan yhteistyöyhdistyksen YTY ry:n jäsen.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Muun muassa Pirkanmaan yhdistys on tehnyt yhteistyötä rippikouluun liittyen, ja idea tähän on lähtenyt yhdistykselle tulleista kyselyistä: *"Ensimmäisestä seikkailu-rippikoulusta hyvät kokemukset Pirkanmaalla. Erityisnuorille räätälöity seikkailurippikoulu oli ensimmäinen laatuaan ainakin Pirkanmaalla. Rippikoulu toteutettiin kahtena erillisenä viikonloppuna kevään aikana. (Hämäläinen, Anu. ADHD-liiton jäsenlehti 3/2005, sivut 10–11.)*

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

ADHD-liitto voisi järjestää tiedotus-, koulutus- ja keskustelutilaisuuksia myös rippikoulun työntekijöille, esim. ADHD oireiden huomioon ottamisesta opetus- ja ryhmätilanteissa. Rippikoulujen osalta vuodelle 2006 ei vielä ole suunniteltu nimenomaista yhteistyötä. Mutta ADHD-liitto työskentelee kaikkien niiden tahojen kanssa, jotka osaltaan edesauttavat ADHD-oireisten hyvinvointia. Seurakunnat ovat siis myös yhteistyötahoja. Yhteistyön muodot selkiytyvät ajan myötä mm. erilaisten yhteydenottojen perusteella kehitettävän toiminnan kautta. Rippikouluun suunnattua valmista materiaalia ADHD-liitolla ei ole olemassa mutta heillä on paljon yleisesitteitä ja kirjallisuutta AD/HD:sta, mitä voi kysyä liitolta.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on lapsi, nuori tai aikuinen, joka tarvitsee erityistä tukea oppimiseensa. Pietiläisen mielestä erityisrippikoulut ovat erilaisille oppijoille tarpeen.

Tiedot on saatu ADHD-liiton kirjallisesta materiaalista sekä liiton ts. järjestösihteeri Päivi Pietiläiseltä 22.9. ja 9.10.2005 Pirkanmaan ADHD-yhdistys ry:n puheenjohtaja Merja Saartilalta.

AIVOHALVAUS- JA DYSFASIALIITTO RY

Keskustoimisto:

Osoite: Suvilinnantie, 20900 Turku
Puhelin (vaihte): (02) 2138 200
Faksi: (02) 2138 210
Sähköposti:
aivohalvaus.dysfasia@stroke.fi
Internet-sivut: www.stroke.fi

Korkalonkatu 18, 96200 Rovaniemi
Puh. (016) 318 154, 040 7375 879
Faksi (016) 318 138

Hämeenkatu 13 B, 33100 Tampere
Puh. (03) 3899 088, 040 5437 288
Faksi (03) 3899 089

Aluetoimistot:

Eerikinkatu 8 B 19, 00100 Helsinki
Puh. (09) 3487 7100, 040 5430 009
Faksi (09) 3487 7120

Kauppapuistikko 20 A, 4. krs,
65100 Vaasa
Puh. (06) 3620 337, 040 5437 286

Linnankatu 18 A 9, 87100 Kajaani
Puh. (08) 622 123, 040 5437 290
Faksi (08) 622 214

Nuortentalo I
Suvilinnantie 2, 20900 Turku
Puh. (02) 2580 094, 0400 539 306,
Sähköposti:
nuortentalo.turku@stroke.fi

Kauppamiehenk. 4, 2. krs,
45100 Kouvola
Puh. (05) 3751 370, 040 5262 855

Nuortentalo II
Rosokuja 3 H, 70150 Kuopio
Puh. (017) 580 8585, 0400 772 543,
Sähköposti:
nuortentalo.kuopio@stroke.fi

Tulliportinkatu 25 B, 2. krs,
70100 Kuopio
Puh. (017) 5800 586, 040 5437 289

Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry on kansanterveys-, vammais- ja potilasjärjestö, joka tukee edustamiensa ryhmien arjessa selviytymistä. Liiton toiminnan piirissä on aivohalvaus- ja afasiayhdistyksiä ja dysfasia-yhdistyksiä sekä näiden alueellisia kerhoja yli 100 paikkakunnalla. Jäseniä yhdistyksissä on noin 11 000. Liitto tiedottaa, kouluttaa jäsenistöään ja alan ammattihenkilöstöä, ja kustantaa AVH:ta, aivoverenkiertohäiriöiden erikoislehteä, Dysfasiaa, puheen- ja kielenkehityksen erikoislehteä sekä erilaisia julkaisuja. Vuosittain järjestettävät valtakunnalliset AVH-päivät ja Dysfasiaseminaari ovat tärkeä osa tiedotus- ja koulutustoimintaa. Liitto järjestää sopeutumisvalmennuskursseja ja muita kuntoutuspalveluja sekä virkistystoimintaa eri puolilla Suomea.

NUORTENTALO on itsenäisen elämän harjoittelupaikka peruskoulun käyneille 16–25-vuotiaille nuorille, joilla on kommunikaatio-ongelmia. Nämä johtuvat mm. dysfasiasta, ADHD:sta tai Aspergerin oireyhtymästä. Nuortentalossa opetellaan itsenäistä asumista, ja henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden. Nuortentalolla on järjestetty useana kesänä dysfaattisten nuorten rippileiri. Dysfaattisille nuorille ei ole ollut tarjolla omaa rippileiriä, joten liitto on katsonut tarpeelliseksi järjestää leirin, kunnes se saadaan muulla tavoin järjestettyä.

Alla esitellään nimenomaan Nuortentalon toimintaa rippikoulujen järjestämiseen liittyen.

Kuvaus toiminnan sisällöstä

Rippileiri toteutettiin elämysleiriperiaatteella. Leiripäivien teemoina olivat 10 käskyä, Jumalan kolminaisuus, Jeesus sekä kaste ja ehtoollinen. Oppitunneilla askarreltiin, laulettiin, ohjaajat näyttelivät sekä opittiin tarinoiden, keskustelun ja retkellä käymisen kautta. Ulkoläksyjä ei ollut.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry vastasi henkilökunnan palkkauksesta (9 henkilöä) ja antoi Nuortentalon tilat leirien käyttöön. Papeina eri leireillä ovat toimineet: Kirkkohallituksen kuurojenpappi Riitta Kuusi, Antero Rissanen ja Heli Savolainen, Lapuan hiippakunnan kuurojenpappi Marja Saukkonen, Turun arkkihiippakunnasta Heli Aaltonen ja Lena Hilden, sekä kasvatusasiainkeskuksesta Leena Vainionpää. Rippikoululeirin maksusta (350 €) osan maksoi nuoren kotiseurakunta ja osan nuoren vanhemmat.

Yhteistyötahoja ovat olleet mm. Turun arkkihiippakunta sekä Martin seurakunta.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry on suunnitellut ja toteuttanut leirin yhdessä papin kanssa. Käytännössä hankintoja (albat, ehtoollismaljat ym.) on tehty eri puolilta Turku ja kirkkoja. Jatkossa liitto ei enää järjestä Turussa rippileiriä, vaan dysfaattisten nuorten rippileirin järjestämisestä vastuun ottaa Turun Kristillinen opisto. Myös Maarian seurakunta järjestää ainakin vuonna 2005 pienryhmärippileirin. Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry:n Nuortentalo II:ssa Kuopiossa järjestetään ensi vuonna dysfaattisten nuorten rippileiri yhteistyössä Alavan seurakunnan kanssa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

- Älä käytä vaikeita, erikoisia, vierasperäisiä sanoja vaan mahdollisimman konkreetista ja "arki-päiväistä" puhetta > selkokieltä
- Kielihäiriöisen voi olla vaikeaa aloittaa puhe ja sananlöytämässä vaikeutta. Anna aikaa.
- Puhe voi olla sanasalaattia eli puhetta tulee solkenaan mutta tietynlainen loogisuus puuttuu.
- Rauhoita tilannetta. Voit pyytää hidastamaan ja apukysymyksiin punainen lanka löytyy.
- Kielihäiriöisen puhe saattaa sisältää vain vähän substantiiveja ja verbejä. Sanajärjestys saattaa olla poikkeavaa ja taivutusvirheet hyvin yleisiä.
- Joillakin henkilöillä on paljon fraasinomaisia ilmauksia, yleensä ulkoa opittuja. Puhe saattaa kuulostaa hyvin viisaalta mutta puhuja ei tiedä eikä ymmärrä puhumaansa.
- Puheessa voi olla katkonainen rytmitys tai se voi olla takeltelevaa tai monotonista.
- Jos puheen ymmärtämisessä on vaikeutta, se saattaa näkyä ylenmääräisenä myöntelynä tai levottomuutena. Tämä on opittu keino selviytyä tilanteista.
- Ajan-, paikan- ja suhteiden käsitteitä voi olla vaikea ymmärtää, esimerkiksi miten pitkä matka on jonnekin, kellonajat, miten kauan joku kestää.

Edellä mainittujen asioiden vuoksi:

- Pyri olemaan suorassa katsekontaktissa kommunikaatiotilanteessa
- Käytä selkeää kieltä. Vältä monimutkaisia ja pitkiä lauseita.
- Sano asiat useammalla eri tavalla, jotta joku sanoista olisi niin tuttu, että se tavoittaisi kuulijan.
- Varmista ymmärtäminen väläkysymyksiin sekä keskustelun lopussa
- Useita toistoja sillä usein lyhytmuisti on heikko.
- Pilko tehtävät pieniin osiin ja anna vain yksi tai kaksi ohjetta kerrallaan.
- Mallittaminen ja kuvien ottaminen apuun, esim. fläppitaulu on oiva keino
- Anna henkilölle aikaa vastata kysymyksiin
- Valitse mahdollisimman rauhallinen ympäristö, sulje radio ja tv.
- Ole kärsivällinen
- Ryhmässä on oltava aikuisia rauhoittamassa tilannetta.

Mitään varsinaista rippikoulun oppikirjaa leirillä ei ole käytetty. Kuvat ja muu opinto- ja havaintomateriaali on ollut itse luotua. Erityisrippileirillä on oltava riittävästi aikuista henkilökuntaa, jotta oppitunnit saadaan sujumaan luontevasti.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on lapsi tai nuori, jolla on kommunikaatiohäiriö.

Laakson mielestä ns. erilaisille oppijoille tulisi ehdottomasti järjestää omia rippikouluja: "Ihan yhtäläisellä kuin rippileirejä järjestetään kehitysvammaisille ja kuuroille niitä pitäisi järjestää dysfaattisille sekä ADHD- että asperger-nuorille. Tällaisille erilaisille oppijoille ei ole helppoa eikä aina edes mahdollista osallistua ns. tavallisiin rippikouluihin. Usein heistä monikaan ei ole ollut paljoa poissa kotoa, joten jo koti-ikävä voi vaivata nuorta leiriläistä. Erityisrippileirillä nuoret saavat ystäviä, syrjäytymisen tai kiusatuksi tulemisen riski on paljon pienempi ja ongelmiin on helpompi puuttua. Monikaan erityisnuorista ei välttämättä ymmärrä tavallisen rippikoulun opetustunneilla juuri mitään, eikä uskalla kysyä, mitä esim. joku sana tarkoittaa. Pienessä ryhmässä kysyminen on helpompaa. Integraatio on ihan hyvä ajatus mutta se että integroituna on 1–2 henkilöä isoon joukkoon johtaa helposti kiusaamiseen. Selkeästi erityisryhmät tarvitsevat omat rippikoulunsa."

Tieto on saatu Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry:n viestintäpäällikkö, AVH- ja Dysfasia-lehtien toimitussihteeri Maria Lehtinen 11.10.2005. sekä 24.10.2005 Nuortentalon johtaja Marjatta Laaksolta, joka on osallistunut ja ollut mukana järjestämässä leirejä dysfaattisille nuorille.

AIVOVAMMALIITTO RY

Osoite: Kultasepänkatu 3, 04250 KERAVA
 Puhelin: (09)836 6580
 Sähköposti: aivovammaliitto@aivovammaliitto.fi
 Internet-sivut: www.aivovammaliitto.fi

Aivovammaliitto on tuki- ja edunvalvontajärjestö aivovamman kokeneille ja heidän läheisilleen. Aivovamma eli traumaattinen aivovaurio syntyy tapaturmaisesti, päähän kohdistuvan ulkoisen voiman aiheuttamana. Järjestö toimii myös vammautuneiden, perheiden sekä aivovammojen hoidosta ja kuntoutuksesta kiinnostuneiden ammatti-ihmisten yhteistyöjärjestönä sekä alueellisten aivovammayhdistysten ja paikallisten toimintaryhmien keskusjärjestönä. Toiminnan tavoitteena on aivovammojen tutkimuksen, hoidon ja ennaltaehkäisyn toteuttaminen. Pyrkimyksenä on parantaa vammautuneiden sosiaalista asemaa sekä vaikuttaa hoito-, kuntoutus ja palvelujärjestelmien kehittämiseen aivovammaisten henkilöiden tarpeita vastaaviksi.

Toiminnan kohderyhmä

Aivovamman kokeneet henkilöt ja heidän läheisensä sekä aivovammojen hoidosta ja kuntoutuksesta kiinnostuneet ammatti-ihmiset.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestön toimintaa rahoittaa Raha-automaattiyhdistys (n. 80%). Jäsenedistykset maksavat liitolle vuosittain jäsenmaksua, jonkin verran tulee rahoitusta kunnilta klubitalotoimintaan. Liitolla on hieman omaa varainhankintaa.

Keskeiset yhteistyötahot

Järjestö tekee yhteistyötä muiden vammaisjärjestöjen kanssa. Erityinen yhteistyötaho ovat kaikki neurologiset vammaisjärjestöt. Työtä tehdään myös viranomaisten kanssa.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestö on tehnyt pienissä määrin yhteistyötä seurakuntien kanssa. Toiminta paikallistasolla kiinnostaa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Aivovammaliitto on julkaissut vuonna 1998 Aivovammaoppaan. Vuonna 2005 on ilmestynyt Pään vammat - kirja, jossa julkaisijoina Suomen Psykologiliitto ry ja Aivovammaliitto ry. Järjestöllä on yleisesitteitä aivovammoista ja Aivovammaliitosta, neljä kertaa vuodessa järjestö julkaisee AVL – Yhteyslehteä.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on henkilö, jolla on aivovamma. Aivovamma ei useinkaan näy päällepäin, siksi sen oireita on vaikea ymmärtää. Aivovamman aiheuttamia oireita voivat olla mm. epänormaali väsymys, heikentynyt rasituksen sietokyky, tarkkaavuuden ylläpidon ja keskittymiskyvyn heikentyminen, muistitoimintojen häiriöt, aloite- ja suunnittelukyvyn häiriöt, toiminnan ja ajattelun hidastuminen ja juuttuminen, äkkipikaisuus, korostuneet mielialan vaihtelut jne.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla 11.10.2005. Haastatteluun vastasi järjestösihteeri Saila Antikainen–Ollila.

AUTISMI- JA ASPERGERLIITTO RY

Osoite: Junailijankuja 3, 00520 Helsinki
 Puhelin: (09) 7742 770
 Faksi: (09) 7742 7710
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@autismiliitto.fi
 Internet-sivut: www.autismiliitto.fi

Autismi- ja Aspergerliitto ry on vuonna 1997 perustettu kattojärjestö, joka ajaa autismin kirjon kuuluvien henkilöiden ja heidän omaistensa asiaa. Liiton varsinaisia jäseniä ovat eripuolella Suomea toimivat paikalliset jäsenyhdistykset, joita on tällä hetkellä 26. Jäsenyhdistysten yhteystiedot löytyvät liiton internet-sivuilta. Autismi- ja Aspergerliiton päämääränä on yhteiskunnallisten muutosten avulla taata hyvä elämä kaikenikäisille autismin kirjon henkilöille. Liiton pääasialliset palvelut ovat: tiedotus, kirjasto, neuvonta ja konsultointi, koulutustoiminta, projektitoiminta ja sopeutumisvalmennustoiminnan kehittäminen. Tiedotuksen ja koulutuksen avulla on jaettu tietoa ja taitoa autismin kirjosta valtakunnallisesti. Liiton järjestämät koulutustilaisuudet ovat todella suosittuja. Autismin kirjon palveluiden tarpeista on tiedotettu päättäjiä ja oltu mukana palveluiden kehitystyössä.

Toiminnan kohderyhmä

Toiminnan kohderyhmänä ovat autismin kirjon henkilöt ja heidän omaisensa. Lisäksi myös ammattihenkilöt, jotka ovat tekemisissä autismin kirjon henkilöiden kanssa, virkamiehet, päättäjät, kunnat, erityishuolto- ja sairaanhoitopiirit ja erilaiset oppilaitokset.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Liiton toimintaa rahoittaa Raha-automaattiyhdistys ry. Liitolla on palkattuja työntekijöitä Helsingin keskustoimistossa ja Pohjois-Suomen aluetoimistossa Oulussa. Lisäksi on projektityöntekijöitä Helsingissä, Oulussa ja Kuopiossa. Liitolla on neljä vakituista työntekijää, neljä osa-aikaista työntekijää ja kuusi projektityöntekijää. Liiton vuosibudjetti on noin miljoona euroa.

Keskeiset yhteistyötahot

Liiton jäsenjärjestöt, kuntien sosiaali-, opetus- ja terveystoimi, erityis- ja sairaanhoitopiirit, sosiaalialan osaamiskeskukset, oppilaitokset, neurologiset vammaisjärjestöt, muut järjestöt ja yksityiset palvelujen tuottajat.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Liitto on ollut yhteydessä seurakuntiin paikallistasolla ja on järjestetty mm. jumalanpalveluksia erityistarpeet huomioiden. Tavoitteena olisi saada autismin kirjon tietoutta myös seurakuntiin, jotta näillä henkilöillä olisi mahdollisuus osallistua esim. rippikouluun. Tavoitteena on myös tuottaa materiaalia, joka hyödyttää sekä autismin kirjon henkilöitä että seurakunnan työntekijöitä. Autismi- ja Aspergerliitto on halukas ja valmis yhteistyöhön seurakuntien kanssa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Liitto tarjoaa koulutusta, tietoa saatavilla olevista materiaaleista, oppaita, esitteitä, ohjeita tilanteiden, tilojen ja materiaalien strukturoinnista ja hyvästä kohtaamisesta.

Autismi- ja Aspergerliitto on tarkastanut yhden opinnäytetyön, joka sisälsi kuvitetun konfirmaatiotilaisuuden. Tämänkaltaista materiaalia tulisi tuottaa jatkossa enemmän. Liiton koulutus soveltuu rippikoulutyössä toimiville työntekijöille.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on henkilö, joka tarvitsee yksilöllisesti suunnitellut tukitoimet oppimisprosessiinsa ja osallistumiseen. Aalto-Rauhalan mielestä ns. erilaiset oppijat voivat aivan hyvin osallistua tavallisiin rippikouluihin silloin, kun tukitoimet on hyvin suunniteltu ja henkilöstö koulutettu erityiskysymyksiin. "Joskus autismin kirjon henkilöt eivät pysty osallistumaan tilaisuuksiin, jossa on paljon muita, mutta tämä on yksilöllistä", hän muistuttaa.

Tiedot on saatu ts. toiminnanjohtaja Päivi Aalto-Rauhalalta puhelimitse 11.10. ja sähköpostitse 12.10. sekä 19.10.2005.

ERILAISTEN OPPIJOIDEN LIITTO RY

Osoite: Vilhonkatu 4 C 24, 00100 Helsinki
 Puhelin: +385 9 476 366 66
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@erilaistenoppijoidenliitto.fi
 Internet-sivut: www.erilaistenoppijoidenliitto.fi

Erilaisten oppijoiden liitto ry on valtakunnallinen kattojärjestö (rekisteröity 2001), johon kuuluu 12 alueellista yhdistystä. Neljä uutta yhdistystä on perusteilla. Liitto vastaa erilaisten oppijoiden valtakunnallisesta edunvalvonnasta ja toiminnasta sekä on mukana valtakunnaallisten hankkeiden käynnistämässä. Liitto vastaa myös tiedotuksesta ja markkinoinnista ja tukee uusien yhdistysten käynnistymistä. Varsinainen toimintarahoitusta pyritään ohjaamaan alueen toimintaan. Liitto vastaa myös pohjoismaisesta ja kansainvälisestä toiminnasta. Ennen liiton rekisteröitymistä HERO vastasi valtakunnallisesta toiminnasta.

Järjestötoiminnan lisäksi Erilaisten oppijoiden liitto on vastuussa vuoden 2005 aikuisopiskelijan viikon "Pisan varjossa" järjestelyistä, liiton aloitteesta käynnistettiin ESR-Equal-Lukibussi-hanke 2001-2004 ja Lukineuvola-hanke 2004-2007. Erilaisten oppijoiden liitto on koollekutsujana Oikeus oppimiseen neuvottelukunnassa, korkeakoulujen esteettömyyshankkeessa sekä jäsenenä lukuisissa kansallisissa ja kansainvälisissä projekteissa. Liitto on tukenut myös Eestin lukijärjestön syntyä. Tavoitteena on saada erilaisille oppijoille tasavertaiset oikeudet niin yhteis-kunnassa ennen kaikkea koulutuksessa ja työelämässä. Tavoitteena on myös eri toimijatahojen saaminen mukaan strategioiden ja toimintamallien kehittämiseen (sosiaali- ja terveys, opetus, työvoima, työmarkkinat). Työn tuloksena on syntynyt "Erilaisen oppimisen kansanliike". Liitto on vastuussa vuosittaisen YK:n lukutaitopäivän seminaarin ja lukitukijataapaamisen järjestelyistä.

Toiminnan kohderyhmä

Erilaisten oppijoiden järjestöjen kohderyhmänä ovat henkilöt, joilla on oppimisen vaikeuksia, ja ns. erilaiset oppijat, joilla ei ole erityisopiskelijan statusta. He selviävät opiskelusta ja työelämässä, kun heidän erilainen tapansa huomioidaan ja tuetaan sitä erilaisin oppimisstrategioin. Tätä joukkoa arvioidaan olevan 20 % väestöstä eli n. miljoona suomalaista. Heistä 1/3 selviää hyvin, ehkä hieman alisuoriutuen, 1/3 kiikun-kaakun ja 1/3 syrjäytetään, kun heille ei ole tarjolla sopivia oppimisen tapoja. Pääkohderyhmä ovat siis erilaiset oppijat ja heidän läheisensä sekä heidän kanssaan työskentelevät ammattilaiset. Toiminta kohdistuu poliittisiin ja hallinnollisiin päättäjiin ja vaikuttajiin. Yhteistyötä tehdään tiiviisti myös tutkijatahojen kanssa.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Toiminnan rahoitus koostuu RAY:n ja OPM:n avustuksesta sekä projektin rahoituksesta (AO-viikko, Lukineuvola). Erilaisten oppijoiden liitolla on toiminnanjohtaja, tiedottaja sekä toimistoemäntä työllistämistuella ja osa-aikaisia työntekijöitä projektin tarpeiden mukaan.

Keskeiset yhteistyötahot

Tärkeimmät yhteistyötahot ovat Opetusministeriö, Opetushallitus, Stakes, Työministeriö, Kela, Rikosseuraamusvirasto, Helsingin Yliopisto, NMI, Kuntoutussäätiö, Kirkkohallitus, opiskelijajärjestöt, oppimisvaikeuksien kanssa toimivat järjestöt jne.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Kirkkohallituksen edustaja on ollut mukana Oikeus oppimiseen neuvottelukunnassa sekä Lukibussihankkeessa. HERO:n kanssa on tehty yhteistyötä sekä yleisellä tasolla, että rippikoulutyön kehittämisessä. Yhdistysten edustajat ovat konsultoineet ja olleet luennoimassa seurakunnan tilaisuuksissa. Erilaisten oppijoiden liitto on kiinnostunut yhteistyöstä ja liitto voi tarpeen mukaan aktivoida jäsenyhdistyksiään yhteistyöhön seurakuntien kanssa. Liitto tarjoaa myös koulutusta seurakunnan työntekijöille erilaisen oppijan tunnistamiseksi ja tukemiseksi sekä erilaisten oppimisstrategioiden ohjauksessa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Tekisin koko porukalle niin ohjaajille kuin ohjattaville oppimisvalmius arvioinnin sekä havainto-kanavatestin ja keskustelisin koko joukon kanssa miten opetus toteutetaan. Tässä tilanteessa ohjaajan täytyy olla koulutettu erilaisten mallien ja ohjauksen käyttöön. Opiskeluun voi aina lähteä vahvuuksien kautta, rakentaa esim. ryhmä, jossa on erilaisilla vahvuuksilla varustettuja. Koskaan ei pidä oppijaa pistää suoriutumaan heikoimmalla alueella. Tärkeintähän on, että omaksutaan asiat, ei niinkään miten se tapahtuu. Oppimisen ilo tulee säilyttää.

Järjestöltä löytyy runsaasti materiaalia erityisesti kouluttajien käyttöön sekä mm. vinkkejä siitä, miten huomioida erilaista oppijaa eri tilanteissa, miten rakentaa erilaisia malleja ja lähestymistapoja eri tilanteisiin. Perustietoa erilaisesta oppimisesta kirjallisuuden muodossa löytyy eniten.

"Eriäinen oppija" heidän näkökulmastaan on henkilö, jolla on valmiudet selvitä normaalissa opetuksessa, jossa on käytössä hänelle sopivat strategiat ja tarpeelliset apuvälineet (tietokone, nauhuri, kalvot jne.). "Eihän silmälasejakaan tarvitse ottaa pois oppitunneilla tai kokeessa", Valkama huomauttaa. Erilaisille oppijoille suunnattuja erityis- tai pienryhmärippikouluja hän ei näe tarpeellisina tai suotavina, vaan erilaisuus oppimisessa tulee huomioida ohjauksessa ja opetuksessa. Erilaista oppijaa ei tarvitse ottaa suurennuslasin alle, vaan ohjaajien tulee tuntea ryhmänsä ja rakentaa opetus ja ohjaus ryhmän mukaan.

Tiedot on saatu Erilaisten oppijoiden liiton puheenjohtaja Airi Valkamalta sähköpostitse 14.10.2005.

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA HÖRSELSKADADE RF

Osoite: Kaisaniemenkatu 3 B 13, 00100 Helsinki
Internet-sivut: www.horsel.fi

Förbundet Finlands svenska hörselskadade rf on perustettu vuonna 1986 ja liiton kotipaikka on Helsinki. Toiminta-ajatuksena on toimia yhdysseitinä kuulovammaisten keskuudessa ja pyrkiä kiinnittämään suuren yleisön sekä viranomaisten huomio niihin haittoihin, joihin kuulovammaisten usein törmää. Liitto julkaisee lehden "Vi hörs" ja järjestää sopeutumisvalmennuskursseja.

Toiminnan kohderyhmä

Järjestön toiminnan kohderyhmänä on kaiken ikäiset (ruotsinkieliset) henkilöt, jotka ovat kuulokojeen käyttäjiä, heillä on tinnitysongelmia, menieerin tauti, alennettu kuulo, he ovat implantaattikäyttäjiä tai kuuloherkkiä. Kohderyhmään kuuluu myös kaikkien näiden edellä mainittujen omaiset.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestö rahoittaa toimintaansa jäsenmaksujen avulla, Raha-automaattiyhdistyksen tuella sekä erilaisilla avustuksilla ja lahjoituksilla joita tulee eri säätiöiltä.

Keskeiset yhteistyötahot

Keskeisinä yhteistyötahoina ovat muut järjestöt ja pohjoismaiden kuulovammaisten valtakunnalliset järjestöt.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestöllä on ollut yhteistyötä: esimerkiksi seurakunta on järjestänyt jumalanpalveluksia missä on ilmoituksessa maininnut että palveluksessa huomioidaan kuulovamma. Palveluksen jälkeen on järjestetty keskustelutilaisuus kuulovammaisuudesta, missä järjestön edustajia on ollut mukana.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Järjestöllä on ruotsinkielistä materiaalia kuulovammaisista sekä erilaisia oppaita. Järjestö pystyisi antamaan ruotsinkielistä informaatiota lähettämällä materiaalia tai kouluttamalla.

"Erlainen oppija" heidän näkökulmastaan on katsojan silmissä.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla 23.10.2005. Kyselyyn vastasi Sonja Londen.

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADE RF

Osoite: Uudenmaankatu 25 A 6, 00120 Helsinki
 Puhelin +358 (0)9 69 62 300
 Faksi +358 (0)9 68 02 064
 Sähköposti: info@fss.fi
 Internet-sivut: www.fss.fi

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f., FSS, on Suomen ruotsinkielisten näkövammaisten etu- kontakti- ja palvelujärjestö. Järjestöön kuuluu seitsemän eri yhdistystä eri puolella maata. Toimintakeskukset sijaitsevat Pietarsaassa, Vaasassa, Maarianhaminassa, Turussa, Tammisaassa, Helsingissä ja Porvoossa. Varsinaisia jäseniä on 950 ja tukijäseniä 150. FSS:n päämääränä on ajaa Suomen ruotsinkielisten näkövammaisten etuja sekä tuottaa ja tarjota heille palveluita jotka täydentävät yhteiskunnan tarjoamia palveluja.

Toiminnan kohderyhmä

Suomen kaikki ruotsinkieliset näkövammaiset. Järjestö tarjoaa palveluja vaikka kyseessä olisi ihminen, joka ei ole jäsen.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestön rahoituksesta vastaa RAY eli Raha-automaattiyhdistys, ruotsinsuomalaiset rahastot ja säätiöt, lahjoitukset ja testamentit.

Keskeiset yhteistyötahot

Järjestö tekee yhteistyötä erilaisten ruotsinkielisten sekä suomenkielisten vammaisjärjestöjen kanssa.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestöllä ei ole koskaan ollut yhteistyöhanketta seurakuntien kanssa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Jokaiselle näkövammaiselle räätälöidään materiaali yleensä henkilökohtaisesti. Järjestö voisi olla mukana tämän tuottamisessa rippikoululaiselle Näkövammaisten kirjasto Celia tuottaa oppimateriaalin. Järjestöllä on työn alla pistekirjoitusprojekti jonka puitteissa on pidetty pistekirjoituskursseja. Tarvittaessa järjestö pystyy antamaan tukea. Tämä katsotaan tilannekohtaisesti.

"Erlainen oppija" heidän näkökulmastaan on henkilö, joka jonkun aisti- tai muun vamman vuoksi ei selviydy oppimisesta muiden tavoin vaan tarvitsee siihen erikoisjärjestelyjä ja apuvälineitä.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla 10.10. 2005. Haastatteluun vastasi toiminnanjohtaja Marita Tierala.

HELSINGIN SEUDUN ERILAISET OPPIJAT RY

Osoite: Vilhonkatu 4 B 13, 00100 Helsinki
 Puhelin: (09) 6869 3500
 Faksi: (09) 6869 3520
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@lukihero.fi
 Internet-sivut: www.lukihero.fi

Helsingin seudun erilaiset oppijat ry eli HERO tiedottaa oppimisvaikeuteen liittyvistä asioista, järjestää koulutusta ja opinto- ja harrastetoimintaa aiheen tiimoilta, ohjaa, neuvoo ja palvelee oppimisvaikeuksiin liittyvissä kysymyksissä niin lapsia, heidän vanhempiaan, nuoria kuin aikuisiakin. HERO on Erilaisten oppijoiden liiton pääkaupunkiseudun alayhdistys. HERO myös hallinnoi erilaisia projekteja, joiden tarkoituksena on kehittää malleja oppimisvaikeuksien tunnistamiseen, huomioimiseen ja oikeanlaiseen tukemiseen koulussa, opiskelussa ja työelämässä sekä näihin liittyvissä tilanteissa.

Toiminnan kohderyhmä

HERO on ennen kaikkea oppimisvaikeuksisten henkilöiden, heidän läheisiensä ja heidän kanssaan työskentelevien henkilöiden etujärjestö. Jäsenistö koostuu sekä oppimisvaikeuksien kanssa kamppailevista henkilöistä itsestään että eri alojen ammattilaisista. Järjestö toimii verkostoperiaatteella, jolloin yhteistyökumppanit edustavat laajasti yhteiskunnan eri sektoreita.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Perustoiminnan rahoitus tulee pääasiallisesti Raha-automaattiyhdistykseltä, lisäksi toimintaa tukevat Helsingin ja Vantaan kaupungit. HERO:n alajaosto saa lisäksi tukea Sipoon kunnalta. Projektit saavat rahoituksensa tällä hetkellä RAY:n lisäksi Kelalta ja EU:n Equal-ohjelmasta.

Keskeiset yhteistyötahot

Yhteistyötahoja ovat Lähikuntien opetus-, sosiaali- ja terveystoimen työntekijät, Opetushallitus, Opetus- ja työministeriöt, työvoimahallinto, eriaisteiset ja eri ikäryhmille kohdenetut ammatilliset oppilaitokset ja ammattikorkeakoulut sekä yliopistot, ynnä sisällöltään läheiset järjestöt.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Seurakuntien kanssa on ollut yhteistyötä lähinnä seurakuntien työntekijöiden oltua mukana erilaisissa työryhmissä ja siellä tiedon levittämisen muodossa. Muun muassa Turun hiippakunnan rippikoulupappien koulutustilaisuuksissa on HERO:sta käyty kouluttamassa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Rippikoulutyöhön liittyen ainakin edellä kuvatun kaltainen koulutusyhteistyö on laajemminkin mahdollista, samoin materiaalin välittäminen. Järjestö on kiinnostunut yhteistyön kehittämisestä.

Järjestöltä löytyy runsaasti materiaalia erityisesti kouluttajien käyttöön sekä mm. vinkkejä siitä, miten huomioida erilaista oppijaa eri tilanteissa, miten rakentaa erilaisia malleja ja lähestymistapoja eri tilanteisiin. Perustietoa erilaisesta oppimisesta kirjallisuuden muodossa löytyy eniten.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on henkilö, jolle oppiminen on vaikeaa käytettäessä perinteisiä opetustapoja ja lähestymismalleja. Oppiminen voi myös olla hidastunutta tai edetä erilaisella tempolla tai syklillä.

Kysymyksiin vastanneen Salin kannattaa yleisesti ottaen kuitenkin yhteisiä toimintoja. "Mikäli kyetään käyttämään hyväksi kullekin ominaista tapaa oppia, kunkin optimaalisinta havaintokanavaa hyväksi, pystyy jokainen omaksumaan asioita ja saamaan onnistumisen kokemuksia oppimisestaan", hän toteaa. Tietyissä tilanteissa oma rippikoulu tai ainakin osittain eriytetty rippikoulu on erilaiselle oppijalle varmasti tarpeen ja paikallaan.

Tiedot on saatu sähköpostitse ja vastaajana on ollut Helsingin seudun erilaiset oppijat ry:n toiminnanjohtaja Riitta Salin 14.10. ja 19.10.2005

INVALIDILIITTO RY

Osoite: Kumpulantie 1 A, 00520 HELSINKI
 Puhelin: (09) 613 191
 Faksi: (09) 146 1443
 Sähköposti: fmd@invalidiliitto.fi

Invalidiliitto on tuki- ja liikuntaelinvammaisten järjestö. Invalidiliiton tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja toiminta- ja osallistumismahdollisuuksia. Liiton pyrkimyksenä on vaikuttaa vammaisten ihmisten ihmisoikeuksien toteutumiseen ja tuottaa vammaisten ihmisten tarvitsemia palveluja. Invalidiliitolla on kuntoutuskeskukset Helsingissä, Lahdessa ja Rovaniemellä, oma koulutuskeskus Järvenpäässä ja 17 asumispalveluyksikköä eri puolella Suomea. Liitto pyrkii vaikuttamaan yhteiskunnan eri päättäjiin, jotta tuki- ja liikuntaelinvammaiset ihmiset sekä heidän tarpeensa otettaisiin huomioon.

Toiminnan kohderyhmä

Toiminnan kohderyhmänä ovat tuki- ja liikuntaelinvammaiset henkilöt sekä heidän läheisensä ja verkostonsa. Invalidiliitolla on 35 000 jäsentä, 161 jäsenyhdistystä, 38 toimintayksikköä ja 1500 työntekijää.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestö rahoittaa toimintaansa keräyksillä, erilaisilla kampanjoilla ja muulla varainkeruulla. Tukea antaa myös Raha-automaattiyhdistys.

Keskeiset yhteistyötahot

Yhteiskunnan eri toimijatahot, vammaisjärjestöt, kansainvälinen yhteistyö.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestö tekee tällä hetkellä yhteistyötä Lahden evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa. Yhteistyötä tehdään isosten, nuorisopastorin ja muiden työntekijöiden kanssa. Yhteistyö on ollut positiivinen kokemus.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Jos rippikoulussa tehdään työtä vaikeavammaisten nuorten kanssa, pitää järjestö tärkeänä että isokset, koulunkäyntiavustajat ja muut työntekijät saavat valmennuksen enne leiriä. Tähän järjestö olisi valmis antamaan koulutusta. Invalidiliiton Lahden kuntoutuskeskus on järjestänyt RAY:n rahoituksella jo yli kymmenen vuoden ajan vaikeavammaisten nuorten rippikoulu toimintaa leiri- muotoisena esteettömissä tiloissa, tarjoten tarpeellisen avustamisen ympäri vuorokauden. Tästä toiminnasta on kertynyt runsaasti kokemusta ja osaamista vaikeasti liikuntavammaisten nuorten rippileiritoiminnassa.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan

Erilainen oppija on vaikeasti liikuntavammaisen nuori. Hänellä voi olla lisäksi myös vaikeuksia kommunikoinnissa, hahmottamisvaikeuksia tai kyseessä vamma, joka aiheuttaa vaikeita motorisia häiriöitä, kuten esim. cp-vamma. Tämän lisäksi nuori vammaisen tarvitsee avustamista kaikissa jokapäiväisissä toimissaan sekä esteettömät tilat liikkumiseen.

Invalidiliitto järjestää RAY:n rahoittamaa rippileiritoimintaa Lahden kuntoutuskeskuksessa:

Yhteystiedot: Invalidiliiton Lahden kuntoutuskeskus
 Launeenkatu 10, 15100 LAHTI
 puh. (03) 812 811, fax. (03) 783 0250
 lahden.kuntoutuskeskus@invalidiliitto.fi
 www.invalidiliitto.fi

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla ja järjestön www-sivuilta 25.10.2005. Haastatteluun vastasi suunnittelija Merja Monto

KEHITYSVAMMALIITTO

Käyntiosoite: Viljatie 4 A, 00700 Helsinki
 Postiosoite: PL 30, 00030 IIRIS
 Puhelin: (09) 348 090
 Faksi: (09) 3853 398
 Sähköposti: kvl@famr.fi
 Internet-sivut: <http://www.kehitysvammaliitto.fi>

Kehitysvammaliitto on vuonna 1952 perustettu valtakunnallinen asiantuntijajärjestö, jonka tarkoituksena on edistää kehitysvammaisten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden tasa-arvon toteutumista ja osallistumista yhteiskunnassa, kehittää palveluja ja edistää alan tutkimusta. Kehitysvammaliiton toiminnan visiona on inklusiivinen, kaikki kansalaiset huomioon ottava yhteiskunta. Liiton arvot ovat ihmisarvon kunnioitus, asiantuntemus, luotettavuus, vuorovaikutussellisuus ja saavutettavuus.

Toiminnan kohderyhmä

Toiminnan kulmakiviä ovat tutkimus, kokeilutoiminta, henkilöstön koulutus, oppimateriaalin tuotanto, selkokielisten aineistojen ja palvelujen tuottaminen, puhetta tukevan ja korvaavan kommunikoinnin edistäminen ja tiedotus. Tieto-taitokeskuksen lisäksi Kehitysvammaliitto toimii yhteistyöfoorumina ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Kehitysvammaliiton jäsenistä suurin osa on kehitysvammapalvelujen tuottajia ja monenlaisia alan asiantuntijaorganisaatioita.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Liitto saa Raha-automaattiyhdistykseltä yleisavustusta sekä projektikohtaista avustusta. Lisäksi toimintaa rahoitetaan jäsenmaksuin, kansallisella ja kansainvälisellä EU-avustuksilla ja eri ministeriöiden tuella (mm. Ulkoasianministeriö, Opetushallitus). Työntekijämäärä on 75

Keskeiset yhteistyötahot

Kehitysvamma-alan järjestöt, muut sosiaali- ja terveysalan järjestöt, kuntayhtymät ja kunnat, seurakunnat, ministeriöt, kansainväliset kattojärjestöt kuten IASSID.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Eräät seurakunnat ovat liittomme jäseniä. Yhteistyötä on ollut mm. kirkon erilaisten työryhmien puitteissa. Kehitysvammaliitolla ei varsinaisesti ole ollut yhteistyötä seurakuntien rippikoulu-työhön liittyen. Liiton julkaisemassa Ketju-lehdessä on tosin ollut artikkeleita rippikoululeireistä.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Esimerkiksi selkokielineen materiaali, jota saa Kirkon tiedotuskeskuksen kautta (mm. mukautettu Raamattu). Avustajien ja tukihenkilöiden tärkeys ja usein välttämättömyys tulisi muistaa.

Kehitysvammaliitto tuottaa jatkuvasti uutta tietoa - tutkimustuloksia, projektiraportteja ym. materiaalia, johon voit tutustua esim. liiton verkkokaupassa ja verkkojulkaisut -osastossa. Liiton kirjastossa on maan kattavin valikoima kehitysvammaisuutta koskevaa kirjallisuutta. Tietoa kehitysvammaisuudesta löytyy vammaisalan verkkopalvelu Verneristä. Puhevammaisuudesta ja selkokielestä on koottu kattavasti tietoa Papunet -verkkosivuille (ks. erillinen palvelukortin sivu). Kehitysvammaliitto olisi valmis yhteistyöhön ev.lut. kirkon kanssa esimerkiksi selkokielineen materiaalin tuottamisessa rippikouluopetukseen.

"Eriäinen oppija" heidän näkökulmastaan on henkilö, jolla on vaikeuksia oppimisessa ja/tai ymmärtämisessä ja kommunikoinnissa. Kysymyksiin vastanneen Rauhalan mielestä heidät olisi parempi integroida tavalliseen rippikouluun kuin järjestää erityis- tai pienryhmärippikouluja.

Kysymyksiin vastasi Kehitysvammaliiton johdon assistentti/koordinaattori Sisko Rauhala 16.9.2005.

KEHITYSVAMMATUKI 57 RY

Osoite: Bulevardi 34 A 4, 00120 Helsinki
 Puhelin: (09) 6122 000
 Faksi: (09) 6122 0030
 Internet-sivut: www.kvtuki57.fi

Kehitysvammatuki 57 ry:n tarkoituksena on edistää kehitysvammaisen ja hänen perheensä elämän tasavertaista toteutumista helsinkiläisenä. Tämä tapahtuu toteuttamalla aktiivista edunvalvontaa ja järjestämällä monipuolista tuki- ja palvelutoimintaa yhteistyössä jäsenistön ja sidosryhmien kanssa.

Toiminnan kohderyhmä

Helsinkiläiset kehitysvammaiset ihmiset ja heidän omaisensa / läheisensä.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestön rahoituksesta n. 91 % tulee Helsingin Kaupungin ostopalveluista. Noin 5 % on Raha-automaattiyhdistyksen rahoittamaa ja noin 4 % rahoituksesta tapahtuu jäsenmaksujen, tapahtumatuoitojen ja lahjoitusten kautta.

Keskeiset yhteistyötahot

Keskeisiä järjestön yhteistyötahoja ovat : Helsingin Kaupunki, Ray, Kehitysvammaisten Tukiliitto ry, Uudenmaan Tukipiiri ry, Sklu ja muut alalla toimijat kuten Lyhty ry.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Varsinaisesti yksittäisten seurakuntien kohdalla yhteistyö on huomattavan vähäistä.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Järjestö voi tarjota vertaistukihenkilöitä, luentoja arjessa elämisestä ja toimimisesta. Järjestö voisi tukea esimerkiksi ostopalvelutoimintana vaikkapa seurakuntayhtymän tai paikallisen seurakunnan toimesta. Järjestö voisi myös harkita resurssointia (kuten nyt esim. leiritoimintamuodot HKI ostopalvelut).

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan

- * itse kehitysvammainen (+ mahdollinen avustaja)
 - * omainen / läheinen
 - * seurakunnan työntekijä
- Tämä on symbioosi, jossa jokainen opettaa toistaan.

Tiedot kerätty järjestön www-sivuilta ja sähköpostihaastattelulla 22.9.2005. Haastatteluun vastasi järjestön puheenjohtaja Esa Lahtomaa.

KUULONHUOLTOLIITTO RY

Käyntiosoite: Ilkantie 4, 00400 Helsinki
 Postiosoite: PL 51, 00401 Helsinki
 Puhelin (myös tekstipuhelin): (09) 58031 (vaihe)
 Faksi: (09) 5803 331
 Sähköposti: info@kuulonhuoltoliitto.fi tai etunimi.sukunimi@kuulonhuoltoliitto.fi
 Internet-sivut: <http://www.kuulonhuoltoliitto.fi/>

Kuulonhuoltoliitto on kansalais- ja kuntoutusjärjestö, joka toimii huonokuuloisten, kuuroutuneiden ja tinnituksesta kärsivien osallistumisen ja vuorovaikutuksen edistämiseksi. Liittoon kuuluu 89 paikallista kuulonhuoltoyhdistystä ja kaksi valtakunnallista toimialayhdistystä Suomen Tinnitusyhdistys ja Suomen Akustikusneurinoomayhdistys. Jäseniä yhdistyksissä on noin 16 000. Kuulonhuoltoliitto vastaa valtakunnallisen toiminnan järjestämisestä. Kuulonhuoltoliitto tarjoaa kuntoutuskursseja, ryhmäkuntoutusta, ohjausta, neuvontaa, ammatillista koulutusta, kuulontutkimuksia ja kuulokojesovituksia sekä koulutusta ammattihenkilöstölle ja opiskelijoille.

Toiminnan kohderyhmä

Palvelut on suunnattu eri-ikäisille ja eri kohderyhmille: huonokuuloisille, kuuroutuneille, sisäkorvaistutteen käyttäjille, tinnituksesta kärsiville, Menière-potilaile, akustikusneurinoomapotilaille, kuulonäkövammaisille ja pienille harvinaisille kuulovammaisryhmille. Koulutusta ja tiedotusta suunnataan ammattihenkilöstölle sekä opiskelijoille.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Oman varainhankintansa lisäksi Kuulonhuoltoliitto saa tukea Raha-automaattiyhdistykseltä.

Keskeiset yhteistyötahot

Jäsenyhdistykset sekä muut kuulovammaisten parissa toimivat järjestöt ja tahot.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Yhteistyötä seurakuntien kanssa ei ole ollut, lukuun ottamatta yksittäisiä yhteydenottoja. Myöskään yhteistyötä rippileireihin liittyen ei ole ollut. Tuleva yhteistyö voisi olla materiaalin välittämistä ja tiedottamista.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Kuulonhuoltoliitto julkaisee monipuolisia kuulovammaisuutta, kuuloa, kuulonsuojausta, kuntoutusta, kommunikaatiota ja apuvälineitä käsitteleviä esitteitä, oppaita, oppimateriaaleja ja julkaisuja. Liiton internet-sivuilta löytyy materiaalia ja tietoa kuuloon liittyvistä aiheista sähköisessä muodossa. Esimerkiksi Kuulovammainen koulussa -vihkonen tarjoaa hyödyllistä tietoa myös rippikouluun. Tietoa kuulonsuojelusta internet-osoitteessa: www.korva.net
 Kuulonhuoltoliiton nuorten sivut internet-osoitteessa: www.moottorikorvat.net

Rippikoulutyöntekijän on syytä keskustella nuoren kanssa siitä, mitä on syytä ottaa huomioon opetuksessa ja toiminnassa. Eli keskinäinen vuoropuhelu toimintatavoista on tervetullutta. Samalla työntekijällä on oma vastuunsa siitä, millaisen esimerkin antaa suhtautumisessaan muille. Konsultointia voi pyytää tarvittaessa järjestöiltä mikäli vaikuttaa siltä, että työntekijä on epävarma asiasta. Kuulonhuoltoliiton kuntoutusohjaajat tarjoavat kuulovammaisuuteen ja kuntoutuspalveluihin liittyvää koulutusta ja opastusta ammattihenkilöstölle ja opiskelijaryhmille. Koulutukseen voivat osallistua myös seurakuntien työntekijät.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on henkilö, jonka erilaisuus käytännössä häviää toiminnallisesti kun asioiden lähtökohdat otetaan jo alkuvaiheessa huomioon. Jokainen ihminen voi olla erilainen oppija/ihminen ominaisuuksien osalta suhteessa ympäristöön, arvoihin, ulko näöltään, sukupuoleltaan missä lie toimikaan...

Kysymyksiin vastasivat Kuulonhuoltoliiton tiedottaja Annette Fagerström ja suunnittelija Sami Virtanen sähköpostitse 1.11. ja 17.11.2005. Lisäksi tietoa on kerätty liiton Internet-sivuilta sekä liiton materiaalista.

KUULOVAMMAISTEN LASTEN VANHEMPIEN LIITTO RY

Käyntiosoite: Ilkantie 4, 00400 Helsinki
 Postiosoite: PL 63, 00401 Helsinki
 Puhelin: (09) 5803 700
 Faksi: (09) 5803 701
 Sähköposti: klvl@valkeatalo.fi
 Internet-sivut: www.klvl.org

Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry (KLVL) – Hörselskadade Barns föräldraförbund rf (HBFF) on valtakunnallinen järjestö, joka on perustettu vuonna 1963. Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry:n toiminnan tavoitteena on kuulovammaisten lasten ja nuorten ja heidän perheittensä etujen valvominen sekä opetus- ja kuntoutustoiminnan edistäminen. Toimintamuotoina ovat vertaisperhekurssit, lasten ja nuorten kesäleirit, kesäpäivät, neuvottelupäivät ja liittokokoukset. KLVL:lla on 15 jäsenyhdistystä kattaen koko Suomen. Jäsenyhdistykset ovat itsenäisiä ja järjestävät toimintaa ja huolehtivat edunvalvonnasta paikallisesti.

Toiminnan kohderyhmä

KLVL:n kohderyhmät ovat kuurot, huonokuuloiset, kuuroutuneet sekä kuulomonivammaiset lapset, nuoret ja heidän perheensä. KLVL on kaikkien näiden kuulovammaisten lasten ja nuorten etujärjestö ja samalla omaisjärjestö, jonka toiminnassa on mukana koko kuulo-vammaisen lapsen perhe, riippumatta perheen kommunikaatitavan valinnasta. Monipuolinen jäsenistö on rikkaus, sillä tietoa jaetaan puolin ja toisin. Yhteensä jäsenperheitä on noin 900.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

KLVL:n päärahoittaja on RAY. Lisäksi toimintaa rahoitetaan omalla varainhankinnalla sekä jäsenmaksuilla. KLVL:lla on kolme työntekijää: pääsihteeri, kurssisihteeri sekä toimistos sihteeri.

Keskeiset yhteistyötahot

Kuulovammaisten lasten kuntoutusohjaajat, kuulovamma-alan järjestöt, kuulovammaisten koulut ja päiväkotiryhmät sekä kuurojen papit ja seurakuntien kuulovammaisten diakoniatyöntekijät.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Jäsenyhdistyksillä on yhteistyötä oman alueensa seurakuntien kanssa, lähinnä kuurojen ja huonokuuloisten diakoniatyön kanssa. KLVL on koko olemassaolonsa ajan tehnyt yhteistyötä kuurojen nuorisopapin sekä eri alueiden kuurojen pappien kanssa, ja yhteistyö jatkuu. KLVL tiedottaa vuosittain viittomakielisten rippileireistä Nappi-lehdessä ja julkaisee artikkeleita pidetyistä leireistä. Neuvotteluja rippikoulujen järjestämisestä myös huonokuuloisille nuorille on käyty.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

KLVL:sta muistutetaan, että kuurolla tai huonokuuloisella viittomakielisellä nuorella on oikeus viittomakielien tulkkiin osallistuessaan oman alueensa seurakunnan järjestämään rippikouluun. ”Tällöin toivomme, että rippikoulutyöntekijät perehtyvät kommunikointiin kuurojen ja huonokuuloisten kanssa tulkin välityksellä. Lisäksi edellytämme, että näissä tilanteissa kuulokojeita käyttävien kuuntelu- ja katseluolosuhteet muodostetaan mahdollisimman hyviksi ja induktiosilmukat sekä FM-laitteet otetaan käyttöön.”

KLVL tarjoaa monipuolista, uudistuvaa tietoa kuulovammaisuudesta perheille, alan ammattihenkilöille sekä muille kiinnostuneille. Tiedonvälityskeinoina liitolla on Avaintieto-kansio suomenkielisille ja Nyckelinfo-kansio ruotsinkielisille uusille perheille sekä kuudesti vuodessa ilmestyvä Nappi-lehti. Kansiot annetaan ilmaiseksi uusille kuulovammaisten lasten perheille, muiden on mahdollista ne ostaa. Nappi-lehti sisältyy jäsenmaksuun, mutta se on mahdollista myös tilata. Liitto pyrkii edistämään omaisille suunnattua kuntoutusta, opastusta ja tiedonvälitystä vertaisperhekurssien avulla. Varsinaista rippikoulumateriaalia liitolla ei ole.

Viittomakielisten näkökulmasta "erilaista oppijaa" ei olekaan, mikäli opetus- ja keskustelu käydään yhteisellä kielellä, viittomakielellä. Viittomakieliset tarvitsevat joko oman rippikoulun, jonka useimmat myös haluavat käydä. Osa huonokuuloisista tarvitsisi erillisen rippikouluryhmän myös, jotta välttyttäisiin kuulemiseen liittyviltä ongelmilta.

Kysymyksiin vastasi Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry:n pääsihteeri Maija Virpiranta-Salo puhelimitse 18.10. ja sähköpostitse 19.10.2005.

KUUROJEN LIITTO RY / Nuorisotoiminta

Palveluosasto / Hyvinvointiyksikkö / Nuorisotoiminta
 Käyntiosoite: Ilkantie 4, 00400 Helsinki
 Postiosoite: PL 57, 00401 Helsinki
 Puhelin (vaihe) / tekstipuhelin: (09) 580 31, Faksi: (09) 5803 770
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@kl-deaf.fi, Internet-sivut: <http://www.kl-deaf.fi/>

Kuurojen Liitto ry on viittomakielisten kuurojen sekä viittomakieltä ja viittomakommunikaatiota käyttävien tai niitä tarvitsevien henkilöiden etu-, asiantuntija- ja palvelujärjestö. Liitto kehittää yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa kaikille sopivaa elinympäristöä, jossa viittomakieliset kuurot ovat tasa-arvoisia kansalaisia. Kuurojen Liitto ry:n nuorisotoiminnan on valtakunnallista ja sen pohjana on kuuroudentuntemus ja viittomakieli. Nuorisotoiminta järjestää mm. kesäleirejä, erilaisia tapahtumia, kursseja ja koulutuksia. Toimintaan kuuluu myös alueellinen työ, esim. nuortenkerhojen ohjaus. Tiedottaminen tapahtuu tekstitelevisiolla, video- ja muiden tiedotteiden, Kuurojen lehden ja nuorten Visiot -lehden ja Internet-sivujen kautta.

Toiminnan kohderyhmä

Nuorisotoiminnan kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret. Erilaisia toimintoja on ikäjakaumille 7–12-, 13–17- ja 18–30-vuotiaat. Tapahtumia järjestetään resurssien mukaan läpi vuoden. Esimerkiksi kesäleireille osallistuu 100–150 viittomakielistä lasta ja nuorta joka kesä, kurseille noin 50–70 vuosittain. 18–30-vuotiaille tarkoitetuille nuorisopäiville kokoontuu vuosittain satoja nuoria. Tapahtumat tuovat uusia ystäviä, kokemuksia ja sosiaalisia taitoja sekä paremman itsetunnon ja selvän identiteetin kuuroudesta, kuurojen kulttuuriin ja yhteisöön tutustumista.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Liitto anoo vuosittain avustusta eri neuvostoilta ja Opetusministeriöltä. Myös Raha-automaattiyhdistys tukee toimintaa. Nuorisotoiminnan koordinaattori tekee pääasiallisesti kaikki työt mutta vapaamuotoinen nuorisotoimikunta (puheenjohtaja plus 6 jäsentä eri kaupungeista) antaa apuvoimia ja tukea. Tarvittaessa palkataan ulkopuolisiakin työntekijöitä, esim. leireille ja tapahtumiin vetäjiksi, ohjaajiksi ja opettajiksi.

Keskeiset yhteistyötahot

Kuurojen yhdistykset, nuorten kerhot, koulut, oppilaskunnat, kuntoutusohjaajat, työasiamiehet, Kuurojen kansanopisto ym. Nuorilla on mahdollisuus osallistua pohjoismaisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin ja siten yhteistyötä on muiden maiden kuurojen nuorten liittojen kanssa. Nuorisotoiminta on tiiviisti yhteydessä myös Suomen Nuorisotyö ry:een eli Allianssiin.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Perinteisesti Kuurojen Liitolla ja sen paikallisilla yhdistyksillä on vahvat yhteydet kirkon kuurojen työhön, mikä on tuottanut hyviä tuloksia. Yhteistyöhön kuuluvat niin rippileirit kuin kehitysyhteistyö, jumalanpalvelukset ym. Näin myös jatkossa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Kuuroille nuorille järjestetään omat rippikoulut (3-4 viikonloppukokoontumista ennen rippileiriä ja 1-2 leiriä vuosittain, henkilömäärästä riippuen). Kuurojen rippileireillä työntekijöinä on päteviä viittomakielisiä tai kuulevia työntekijöitä. Leirien isosiskoiksi tai -veljiksi otetaan vanhempia kuuroja, joille uskonasiat ovat tuttuja entuudestaan. Jotta kuurot nuoret saavat tietoa omalla kielellään, myös pappi käyttää viittomakieltä. Suomenkielivaikeuksissa nuoria tuetaan antamalla heille mahdollisuus viittoa ajatuksiaan kirjoittamisen sijaan. Kuurojen yhteisön jäsenillä on omat kuurojen papit ja diakonit, jotka osaavat viittomakieltä hyvin. Heidän johdollaan rippikoulut toteutuvat hyvin. On myös viittomakielinen kirkkokäsikirjatyöryhmä, jonka tavoitteena on kääntää erilaisista jumalanpalvelus- ja raamatunteksteistä viittomakielelle. Kymmenen käskyä ja Isä meidän -rukous käännettynä viittomakielelle ovat jo, mikä on hieno asia. Viittomakielistä materiaalia kehitetään koko ajan.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on viittomakielinen henkilö, jolle äidinkielisten palvelujen, myös rippikoulun, saanti on turvattava.

Lisätietoja: Kuurojenpappi Riitta Kuusi http://www.evl.fi/kkh/to/kjmk/viitt/viitt_etusivu.html
 Kysymyksiin vastasi Kuurojen Liiton ts. nuorisotoiminnan koordinaattori Elina Pokki 22.9.2005.

LIHASTAUTILIITTO RY

Osoite: Läntinen Pitkätie 35, 20100 Turku
Puhelin: 02-273 9700
Faksi: 02-273 9701
Sähköposti. lihastautiliitto@lihastautiliitto.fi

Lihastautiliitto on valtakunnallinen keskusjärjestö joka tukee neuromuskulaarisia tauteja sairastavia ja heidän perheitään yhdessä muiden jäsenyhdistysten kanssa. Järjestö pyrkii turvaamaan tasa-arvoisen ja monimuotoisen elämän ja tekemään työtä yhteiskunnallisten oikeuksien puolesta

Toiminnan kohderyhmä

Järjestön toiminnan kohderyhmänä ovat lihassairaat ihmiset ja heidän omaisensa.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestön toimintaa rahoittaa Raha-automaattiyhdistys eli RAY. Kuntoutustoimintaa rahoittaa pääasiallisesti Kansaneläkelaitos.

Keskeiset yhteistyötahot

Järjestön keskeisiä yhteistyötahoja ovat omat jäsenyhdistykset, muut neurologiset järjestöt, Kela, keskussairaalat, kuntien sosiaali- ja terveystoimi, muut järjestöt ja niiden yhteistyöelimet.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestön yhteistyö seurakuntien kanssa on aika pienelle toiminta-alueelle rajoittunutta. Järjestön järjestämällä kurseilla käy usein joku seurakunnan edustaja puhumassa, mutta juuri muuta yhteistyötä ole. Emeritus piispa Sariola oli pitkään järjestön varapuheenjohtaja, nykyään hän on kunniajäsen.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Järjestö voisi tarjota kokemusperäistä tietoa siitä, miten kohdata vammaisen henkilö. Esimerkiksi opas: Miten toimia vammaisen henkilön kanssa nimeltään: Lihassairas? – vihjeitä vuorovaikutukseen lihassairaana kanssa.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on kuka tahansa henkilö. Kaikki ovat erilaisia oppijia eikä siihen vaikuta se miten kuljet, kävelet, liikut, näet, kuulet, puhut jne.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla ja järjestön www-sivuilta 29.9.2005. Haastatteluun vastasi toiminnan johtaja Leena Koikkalainen

ME ITSE RY

Osoite: Pinninkatu 51, 33100 Tampere
 Puhelin: (03) 240 3222
 Faksi: (03) 222 7994
 Sähköposti: me.itse@kvtl.fi
 Internet-sivut: www.kvtl.fi/meitse

Me Itse ry on kehitysvammaisten henkilöiden oma valtakunnallinen yhdistys. Kehitysvammaiset henkilöt itse päättävät yhdistyksen tavoitteista ja toiminnasta. Tavoite on, että vammaiset ihmiset ajavat omia asioitaan yksin ja yhdessä. Toiminnan tarkoituksena on edistää vammaisten henkilöiden osallistumista yhteiskunnan toimintaan. Yhdistyksen päätösvaltaa käyttää vuosikokous, jossa päätetään tavoitteista ja toiminnasta. Yhdistystä edustaa vuosikokouksessa valittu hallitus. Hallitus koostuu kehitysvammaisista yhdistyksen jäsenistä. Hallitus linjaa yhdistyksen toiminnan ja ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin. Heidän tukenaan on taustatyöntekijä, joka hoitaa yhdistyksen toimistotöitä. Yhdistys pyrkii edistämään ja tukemaan hyvää ja oikeudenmukaista elämää kehitysvammaisille henkilöille. Edunvalvontatyötä yhdistys tekee antamalla lausuntoja sekä kouluttamalla toisia kehitysvammaisia henkilöitä ajamaan omia asioitaan.

Toiminnan kohderyhmä

Kaikki kehitysvammaiset henkilöt, jotka haluavat vaikuttaa omaan ja toisten kehitysvammaisten henkilöiden hyvään ja itsenäiseen elämään.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Yhdistyksen toiminnan rahoittaa Raha-automaattiyhdistys, RAY.

Keskeiset yhteistyötahot

Näkyvin yhteistyötaho on Kehitysvammaisten Tukiliitto, mutta pääasiallisesti yhteistyötä tehdään kaikkien erilaisten vammaisjärjestöjen kanssa.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Yhdistys on tehnyt ja tekee edelleen jonkin verran yhteistyötä seurakuntien kanssa. Yhdistys on mukana järjestämässä erilaisia kirkollisia tapahtumia kehitysvammaisille henkilöille kuten esimerkiksi kehitysvammaisten valtakunnallinen kirkkopyhä.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Yhdistys ei koe olevansa tähän tarkoitukseen sopiva, koska se toimii kehitysvammaisten henkilöiden edunvalvontajärjestönä. Yhdistyksen toiminta perustuu kehitysvammaisten henkilöiden hyvän elämän edistämiseen osana muuta yhteiskuntaa.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on tavallaan jokainen ihminen, koska jokaisella on oma tapansa oppia uusia asioita. Jokaisen oppijan kyvyt tulisi huomioida opetuksessa.

"Erilaisen oppijan" tarvitsema tuki on kuitenkin näkyvämpää. Hän tarvitsee mm. erilaisia apuvälineitä tai fyysistä tukea opiskeluunsa ja koulunkäyntiin. Opetuksessa on huomioitava oppijan kommunikaatiotaidot ja tuettava niitä. Lisäksi on taattava mahdollisuus henkilökohtaiseen avustajaan oppimisen tukena. Erilainen oppija oppii asioita yhdessä muiden kanssa ja henkilökohtaisen avun turvin.

Tiedot kerätty yhdistyksen taustatyöntekijän Minna Mansikka-ahon kanssa käydystä puhelinhaastattelusta 14.9.2005. Tietoja ovat antaneet myös yhdistyksen puheenjohtaja Ulla Topi ja hallituksen jäsen Tommi Kivimäki sekä taustatyöntekijän työpari Sanna Harjunpää 18.10.2005.

MIELENTERVEYDEN KESKUSLIITTO RY

Osoite: Malmin kauppatie 26, 00700 Helsinki
 Puhelin: (09) 351 600, Faksi: (09) 351 4364
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@mtkl.fi
 Internet-sivut: www.mtkl.fi

TIETOPALVELU PROPELLI – Kuntoutusneuvonta ja -ohjaus

Käyntipisteet: Ratakatu 9, III ja IV kerros, 00120 Helsinki. Sähköposti: tietopalvelu@mtkl.fi
 Minna Canthin katu 4 C, 3. krs, 70100 Kuopio. Sähköposti: tietopalvelu.kuopio@mtkl.fi
 Läntinen Pitkätie 35, 2. krs, 20100 Turku. Sähköposti: tietopalvelu.turku@mtkl.fi
 Tietopalvelu Propellissa toimii asiakkaiden käyntipiste, puhelinpalvelu ja vertaistukipuhelin (puh. 0203 91920). Propellista jaetaan tietoa mielenterveyskuntoutuksen eri palvelumuodoista ja etuuksista mielenterveyskuntoutujille, omaisille ja alan ammattihenkilöstölle.

Mielenterveyden Keskusliitto ry:n (ruotsiksi Centralförbundet för Mental Hälsa rf) nimestä käytetään epävirallista lyhennettä MTKL. Liiton tarkoituksena on mielenterveyspotilaiden ja -kuntoutujien yhdistysten keskus- ja yhteistyöjärjestönä valvoa ja ajaa heidän etujaan yhteiskunnassa, toimia asiantuntijana heitä koskeissa kysymyksissä ja tuottaa heidän tarvitsemiaan palveluja sekä järjestää mielenterveysongelmiin liittyvää tiedotus- ja tutkimustoimintaa. Liitolla on noin 170 paikallista yhdistystä ja jäseniä on noin 17 000. Paikallisten ja alueellisten mielenterveysyhdistysten lisäksi liittoon kuuluu valtakunnallisia yhdistyksiä. Liiton aluekeskukset ovat Turussa, Helsingissä, Kuopissa ja Rovaniemellä. Vertaistoiminta on keskeinen osa liiton ideologiaa. Oma-apuryhmiä on kehitetty viime vuosina osaksi yhdistysten pysyvää toimintaa.

Toiminnan kohderyhmä

Yhdistykset, mielenterveyspotilaat, -kuntoutajat ja heidän omaisensa sekä alan ammattilaiset.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Liitto anoo julkisoikeudellisia määrärahoja, vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja, panee toimeen varainhankintoja keräyksillä, arpajaisilla ym. tavoilla sekä harjoittaa julkaisu-, messu-, ja matkailutoimintaa. Toiminnan päärahoittaja on Raha-automaattiyhdistys. Muita rahoittajia ovat Kela, työministeriö, opetusministeriö, ulkoministeriö ja turva-asumiskunnat sekä muutama säätiö. MTKL:n henkilökuntaan kuuluu noin 55 toimihenkilöä ja lisäksi liitolla on palkkalistoillaan keikkaluontoista työtä tekeviä kurssiohjaajia ja vertaisneuvoja 63 henkeä. Useissa liiton toimipisteissä on ollut harjoittelijoita eri oppilaitoksista ja mielenterveyskuntoutujia työkokeilujaksoilla.

Keskeiset yhteistyötahot

Jäsenyhdistykset, terveys- ja sosiaalialan ammattihenkilöstö ja viranomaiset, Stakes, kunnalliset vaikuttajat, RAY, Hyvän mielen lähettiläs Petri Lehtinen. Yhteistyötä on myös pitkäaikaissairaita ja vammaisia edustavien järjestöjen kanssa, kuten Mielenterveysyhdistys Helmi, Vanhustyön keskusliitto, Epilepsialiitto, Suomen CP-liitto sekä Vammaisten nuorisoyhteistyö (VNY). Liitto tekee laajasti sekä kotimaista että ulkomaista yhteistyötä useissa järjestöissä ja verkostoissa.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Helsingin seurakuntayhtymän kanssa on jokavuotinen Valon päivän (masennuksesta toipumisen teemapäivä) tapahtuma ja lisäksi muutamia muita tapahtumia on järjestetty. Mielenterveyden keskusliitolla ei ole ollut seurakuntien kanssa paljonkaan tekemistä, rippikouluasiassa ei lainkaan. Paikallisilla yhdistyksillä yhteistyötä saattaa olla.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

MTKL:lta löytyy materiaalia mielenterveysasioista ja tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta mielenterveysongelmissa. Liitto julkaisee Käsi kädessä -lehteä sekä jäsenlehteä Revanssi ja on julkaissut esitteitä, oppaita (myös pdf-muodossa internetissä), työkirjoja, raportteja ja videoita.

"Erilaiseksi oppijaksi" heidän näkökulmastaan ei nuorta mielenterveysongelmaista voitane laskea. "Oikealla lääkityksellä ja hoidolla on suuri merkitys", Sainio muistuttaa. Hänen mielestään erillisiä rippikouluja ei kannata järjestää, koska tarkoitus on päästä pois leimaantumisesta.

Tiedot on saatu Mielenterveyden keskusliitto ry järjestösihteeri Ulla Sainiolta 21.9. ja 26.9.2005 sähköpostitse sekä liiton internet-sivuilta, säännöistä ja toimintakertomuksesta vuodelta 2004.

NÄKÖVAMMAISTEN KESKUSLIITTO RY

Käyntiosoite: Marjanientie 74, 00930 Helsinki
 Postiosoite: PL 30, 00030 IIRIS
 Puhelin (vaihde): (09) 396 041
 Faksi: (09) 3960 4345
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@nkl.fi
 Internet-sivut: www.nkl.fi

Näkövammaisten Keskusliitto ry on Suomen näkövammaisyhdistysten kattojärjestö. Toiminnan tavoitteena on pyrkiä edistämään sokeiden ja heikkonäköisten ihmisten oikeuksien toteutumista, tuottaa erityispalveluja ja toimia samalla näkemisen asiantuntijana Suomessa. Liiton toiminta-ajatuksena on näkövammaisten ihmisten omaehtoisen ja itsenäisen elämän edistäminen.

Toiminnan kohderyhmä

Näkövammaisten Keskusliiton kohderyhmänä ovat mm. sokeat ja heikkonäköiset henkilöt: jäsenet, ensitietoa hakevat ja muut näköongelmaiset. Kohderyhmiin kuuluvat myös omaiset ja sidosryhmät: RAY, sosiaali- ja terveystalon toimijat, päättäjät, näkövammaistyötä tekevät, lääkärit, asiantuntijat, näkövammaistyön tukijat, vapaaehtoistyöntekijät ja kaikki jotka tarvitsevat tietoa ja apua liittyen näkövammaisuuteen.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestön tuloista yli puolet saadaan kuntoutus- ja muiden palvelujen myynnillä sekä lahjoitusvaroina. Erilaisten yhteiskunnan antamien avustusten osuus on runsaat 40 % prosenttia yhteisön tuloista. Näistä ylivoimaisesti tärkein on Raha-automaattiyhdistykseltä saatava avustus.

Keskeiset yhteistyötahot

Vammaisfoorumi ry, YTY ry, Soster-verkosto, Valtakunnallinen vammaisneuvosto, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi, Vates-säätiö, Asumispalvelusäätiö ASPA, Kehitysyhteistyön palvelukeskus (KEPA), Vammaisjärjestöjen kehitysyhteistyöyhdistys (FIDIDA) sekä kansainväliset yhteistyötahot.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Näkövammaisten Keskusliitto tekee tiivistä yhteistyötä seurakuntien vapaaehtoistyökeskusten kanssa. Yhdessä seurakuntien kanssa järjestö organisoii mm. lukupalvelua, ystäväpalvelua, opaspalveluita ja yhteisiä kerhoja. Tietoa oman alueen toiminnasta saa Näkövammaisten Keskusliiton vapaaehtoistoiminnan ohjaajalta tai Kansalaisareenan internetsivuilta.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Järjestö tuottaa paljon ilmaisia esitteitä, videoita ja materiaalia näkövammaisuudesta, näkövammaisen kohtaamisesta, opastamisesta jne. Lista tilattavista julkaisuista löytyy: <http://www.nkl.fi/julkaisu/tilaukset.htm>. Lisäksi järjestöllä toimii kaksi koulutussihteeriä, jotka antavat henkilökohtaista tukea näkövammaisille koululaisille ja opiskelijoille ja neuvovat seurakuntia, jos rippikouluun tulee ensimmäistä kertaa näkövammaisen nuori. Tietoa palveluista löytyy: <http://www.nkl.fi/oikeus/koulsiht.htm>. Myös rippikouluun menijää ja rippikoulun ohjaajia tukevat tarvittaessa järjestön koulutussihteerit ja he voivat auttaa jos laulujen sanoja tms. tarvitaan pisteitettynä. Uskonnollinen peruskirjallisuus löytyy Celia-kirjastosta. Vapaa-ajan viettoon ja leikkeihin voi kysyä vinkkejä vaikkapa Näkövammaisten Lasten Tuki ry:stä.

"Eriäinen oppija" heidän näkökulmastaan on sokea tai heikkonäköinen oppilas, jonka kohdalla on huomioitava hänen erityistarpeensa, on huolehdittava, että hän saa oppimiseen tarvittavan tiedon sopivassa muodossa: pistekirjoituksella, äänitteenä, elektronisessa muodossa tai kuvien kohdalla esimerkiksi kohokuvina. Jos hänellä on samat oppimisen edellytykset (mm. oppimateriaalit, mahdollisuus itseilmaisuuksiin, leikkiin, liikuntaan, sosiaaliseen kanssakäymiseen) kuin näkevillekin, ei hän periaatteessa ole sen erilaisempi oppija. On tietenkin mahdollista, että näkövammaisella lapsella on esim. lukihäiriö. Joskus on vaarana että lukihäiriö, ADHD tai muu oppimista vaikeuttava ongelma jää diagnosoimatta, jos piirteet pistetään näkövammaan piikkiin.

Tiedot kerätty järjestön www-sivuilta ja sähköpostihaastattelulla. Haastatteluun vastasi järjestön tiedottaja Anne-Mari Kiviniemi 21.9.2005.

NÄKÖVAMMAISTEN LASTEN TUKI RY

Osoite: Hietakummuntie 18, 00700 Helsinki

Puhelin: 09-752 2540

Faksi: 09-7524 115

Sähköposti: nlt@silmaterra.fi

Internet-osoite: <http://www.silmatera.fi/>

Näkövammaisten Lasten Tuki ry on valtakunnallinen näkövammaisten lasten vanhempainyhdistys. Se on perustettu vuonna 1970 ja sen tavoitteena on valvoa näkövammaisten lasten ja heidän perheidensä etuja. Järjestö tarjoaa vertaistukea, tietoa, opastusta ja apua vanhemmille joilla on näkövammaisen lapsi. Yhdistyksen toiminnassa on mukana noin 500 jäsenperhettä ja varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä ne vanhemmat joilla on näkövammaisia lapsia. Kannatusjäseneksi voi liittyä jokainen, joka haluaa tukea yhdistyksen toimintaa.

Toiminnan kohderyhmä

Toiminnan kohderyhmänä ovat näkövammaiset lapset perheineen. Vuosittain Suomessa syntyy noin sata näkövammaista lasta. Osa heistä on täysin sokeita, osa heikkonäköisiä ja osa monivammaisia. Useimmat heistä käyvät tavallista peruskoulua, opiskelevat ja valmistuvat ammatteihin kuten näkevät ikätoverinsa. Osa näkövammaisista lapsista käy näkövammaisten koulua. Järjestö tarjoaa vanhemmille tietoa ja tukea lapsen ohjaamiseen ja selviytyäkseen vanhemmuuden tehtävistä.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Yhdistyksen toimintaa tukee Raha-automaattiyhdistys. Muita rahoituksen muotoja ovat varainhankinta ja lahjoitukset.

Keskeiset yhteistyötahot

Järjestön yhteistyökumppaneita ovat mm. Kansaneläkelaitos, Näkövammaisten Keskusliitto ry, näkövammaiskoulut ja -oppilaitokset. Järjestö tekee myös yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveysjärjestöjen sekä vammaisten lasten vanhempainjärjestöjen kanssa.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestö on tehnyt ja tekee yhteistyötä seurakuntien kanssa alueellisesti aina tarpeiden mukaan. Yhteistyö on ollut mm. seurakuntien tilojen käyttöä, seurakuntien henkilökunta ja vapaaehtoiset ovat järjestämässä toimintaa lapsille erilaisissa alueellisissa perhetapaamisissa. Järjestöä kiinnostaa yhteistyö esimerkiksi leiri- ja kerhotoiminnassa.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Vuonna 2006 valmistuu "Oo mun kaa"- projektin sivussa toimintapaketti näkövammaisen lapsen integraation tueksi. Se sisältää päiväkotia ja kouluikäisille soveltuvia leikkejä ja pelejä, joita voisi ohjata ryhmille, joissa on näkövammaisen ja näkeviä lapsia. Järjestö voi antaa tietoa näkövammaisuudesta. Edellä mainitusta toimintapakettista voisi saada tietoa ja vinkkejä mm. toiminnallisiin harjoitteisiin liittyen.

"Eriäinen oppija" heidän näkökulmastaan on erityistä tukea tarvitseva lapsi/nuori, joka tarvitsee eri tavoin tukea oppiakseen. Näkövammaisilla tämä voisi tarkoittaa mm. erilaisia opiskelutekniikoita ja avustajaa.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla ja järjestön www-sivuilta 29.9.2005. Haastatteluun vastasi projektivastaava Anne Virta.

PAPUNET -VERKKOPALVELUYKSIKKÖ

Osoite: Kehitysvammaliitto ry / Papunet, Viljatie 4 A, 00700 Helsinki
 Puhelin: (09) 3480 90
 Sähköposti: papunet@famr.fi
 Internet-sivut: www.papunet.net

Papunet -verkkopalveluyksikkö on yksi Kehitysvammaliiton yksiköistä. Kehitysvammaliitto on valtakunnallinen asiantuntijajärjestö, jonka tarkoituksena on edistää kehitysvammaisten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden tasa-arvon toteutumista ja osallistumista yhteiskunnassa, kehittää palveluja ja edistää alan tutkimusta.

Papunet tuottaa internet-palveluita puhevammaisille ihmisille, selkokielen käyttäjille, heidän lähihenkilöille sekä alan asiantuntijoille. Papunetin tavoite on edistää esteetöntä ja tasa-arvoista tiedonvälitystä. Verkkopalveluyksikkö tuottaa Papunet-sivuston (www.papunet.net), ylläpitää teknisesti kehitysvamma-alan verkkopalvelu Vernerin sivustoa (www.verneri.net) ja tuottaa sisälönhallinnan palveluja alan toimijoille. Papunet toteuttaa ja kehittää sivustoja käyttäjälähtöisesti ja -keskeisesti tavoitteena esteettömät ja käytettävät sivustot.

Toiminnan kohderyhmä

Papunetin kohderyhmänä ovat ihmiset, joilla on vaikeuksia puheen tuottamisessa ja ymmärtämisessä sekä selkokielen käyttäjät, heidän lähihenkilönsä ja ammattihenkilöt.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Raha-automaattiyhdistys rahoittaa Papunetin toimintaa. Papunetin palveluksessa on yksikön johtaja, kaksi it-suunnittelijaa, yksi media-assistentti ja 2½ verkkotoimittajaa.

Keskeiset yhteistyötahot

Kehitysvammaliiton omat yksiköt kuten Selkokeskus, Tikoteekki ja Oppimateriaalikeskus. Lisäksi Papunet-sivuston toteutuksessa on mukana alan kansallisia ja kansainvälisiä asian-tuntijoita ja organisaatioita kuten Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry, Autismi- ja Aspergerliitto ry, Förbundet De Utvecklingsstördas Väl rf, Kehitysvammaisten Tukiliitto ry ja Suomen CP-Liitto ry.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Kehitysvammaliitolla on edustus kirkon selkotyöryhmässä. Rippikouluun liittyen yhteistyötä ei Papunetillä toistaiseksi ole ollut mutta asiaan suhtaudutaan positiivisesti.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Papunetin internet-sivuilla on paljon hyödyllistä tietoa. Lisäksi Papunet -verkkopalveluyksikössä nähdään, että rippikoulun työntekijöiden koulutus ja informointi eri tavoin kommunikoivien ihmisten mahdollisuudesta vuorovaikutukseen voisi olla kiinnostava ja antoisa yhteistyömuoto.

Valmista materiaalia ei välttämättä ole mutta kirkon selkotyöryhmän kautta muun muassa materiaalin selkokielistäminen tai kuvallisen materiaalin tekeminen puhevammaisille rippikoululaisille olisi yhteistyössä Papunetin kanssa mahdollista.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan kehitysvammaisen tai muu henkilö, joka tarvitsee erityistä tukea oppimiseen, ymmärtämiseen ja/tai kommunikaatioon liittyvissä asioissa. Kysymyksiin vastanneen Ohtosen mielestä erilaisille oppijoille tulee järjestää erityisrippikouluja.

Tiedot on lähettänyt sähköpostilla Papunet -verkkopalveluyksikön johtaja Marianna Ohtonen 20.9.2005.

RETINITIS -YHDISTYS RY

Käyntiosoite: Marjaniementie 74, 00930 Helsinki

Postiosoite: PL 51 00030 IIRIS

Puhelin: (09)3960 5800

Sähköposti: retinitis@kolumbus.fi

Internet-sivut: www.kolumbus.fi/retinitis

Retinitis-yhdistys on järjestö, jonka tavoitteena on välittää jäsenistölle, alan ammattilaisille ja suurelle yleisölle uusinta tietoa perinnöllisistä silmänpohjan rappeutumasairauksista. Järjestö pyrkii myös edistämään tutkimustyötä ja hoitomuotojen kehittämistä. Jäsentoiminnan tärkeä painopistealue on tarjota retiniitikoille vertaistukea ja auttaa heitä näkövammaan sopeutumises- sa. Lisäksi yhdistys valvoo yhteistyössä muiden vammaisjärjestöjen kanssa lainsäädännön toteutumista.

Toiminnan kohderyhmä

Järjestön kohderyhmänä ovat kaikki, jotka sairastavat perinnöllisiä silmänpohjan rappeutumi- seen liittyviä sairauksia.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestön toimintaa rahoittaa Raha – automaattiyhdistys eli RAY. Muita tuloja järjestö saa jä- senmaksujen, yhdistyksen lehden, RP – Uutisten ja ilmoitusmyynnin avulla.

Keskeiset yhteistyötahot

Järjestön keskeisiä yhteistyötahoja ovat muut näkövammaisjärjestöt.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Yhteistyötä seurakuntien kanssa ei ole ollut.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Järjestöllä on olemassa materiaalia joita voisi hyödyntää soveltaen. Esimerkiksi retiniitikon opas, Kävelevät hatut, video heikkonäköisestä ja RP – Uutiset. Järjestö on tarpeen tullen kinos- tunut kertomaan toiminnastaan ja konsultoimaan seurakuntien työntekijöitä.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on näkövammaisen henkilö.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla 10.10.2005. Haastatteluun vastasi Maija Lindroos.

SUOMEN DIABETESLIITTO

Diabeteskeskus

Osoite: Kirjoniementie 15, 33680 Tampere

Puhelin: (03) 2860 111 (ma-pe 8-15.30)

Faksi: (03) 3600 462, (03) 2860 422 (tilaukset), (03) 2860 423 (kurssit)

Sähköposti: diabetesliitto@diabetes.fi, tiedotus@diabetes.fi, materiaalitilaukset@diabetes.fi ja senasiat@diabetes.fi (mm. osoitteenmuutokset), etunimi.sukunimi@diabetes.fi

Internet-sivut: www.diabetes.fi

Diabetesliitto on kansanterveys- ja potilasjärjestö, joka toimii yhteiskunnallisena vaikuttajana diabetesta koskevissa asioissa sekä valtakunnallisesti että paikallisesti yhdessä diabetesyhdistysten kanssa. Järjestö toimii diabeteksen ja lisäsairauksien ehkäisemiseksi sekä hoidon kehittämiseksi. Järjestö kuntouttaa ihmisiä joilla on diabetes ja pyrkii valvomaan heidän etujaan sekä kouluttamaan alan ammattilaisia. Liitto levittää tietoa diabeteksestä ja kehittää hoidonohjauksen menetelmiä. Järjestö on kansalaisjärjestö joka haluaa tarjota vertaistukea diabetesta sairastaville ihmisille.

Toiminnan kohderyhmä

Diabetesta sairastavat ihmiset ja heidän läheisensä.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Diabetesliiton rahoitus koostuu monesta eri lähteestä: Raha-automaattiyhdistyksen avustukset, oman toiminnan tuotot, jäsenmaksut, varainhankinta ja lahjoitukset.

Keskeiset yhteistyötahot

Diabetesliiton keskeisimmät yhteistyötahot ovat terveydenhuolto ja muut kansanterveysjärjestöt. Diabetesliitolla on ns. sponsoriyhteistyötä etupäässä lääke- ja hoitovälinealan yritysten kanssa.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestön paikallisyhdistyksillä on ollut jonkin verran yhteistyötä seurakuntien kanssa. Mahdollisen yhteistyön tiimoilta kannattaa ottaa yhteyttä paikallisiin diabetesyhdistyksiin, liiton aluesihteerihin tai järjestöpäällikköön.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Järjestöllä on olemassa materiaalia diabeetikon ruokavaliosta ja muusta diabeteksen hoidosta. Työntekijöiden olisi hyvä perehtyä esimerkiksi oppaaseen: Diabetes kouluikäisellä – Opas kouluille sekä Diabetesliiton muihin oppaisiin ja lehtiin.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan on jokainen ihminen omalla tavallaan; diabetes ei aiheuta erityistä erilaisuutta oppimiseen.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla ja järjestön www-sivuilta 25.10.2005. Kysymyksiin vastasi tiedotuspäällikkö Tarja Sampo.

SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY

Osoite: Maistraatinportti 4 A, 00240 Helsinki
 Puhelin: (09) 615 516
 Faksi: (09) 6155 1770
 Sähköposti: etunimi.sukunimi@mielenterveysseura.fi
 Internet-sivut: www.mielenterveysseura.fi

Suomen mielenterveysseura on valtakunnallinen kansanterveysjärjestö. Järjestön tarkoituksena ja tavoitteena on pyrkiä edistämään mielenterveyttä, kehittämään ehkäisevää mielenterveystyötä sekä psyykkistä hoitoa ja järjestää kriisipalveluja sekä vapaaehtoista kansalaistoimintaa mielenterveyden alalla. Toiminnan muotoja ovat esimerkiksi kriisipuhelimet ja –keskukset, mielenterveysseuran kuntoutusyksikkö, puhelinpäivystys, ryhmätoiminta, yksilötukisuhteet ja henkilökohtaiset tapaamiset, asumisen tukitoiminta, erilaiset koulutukset jne.

Toiminnan kohderyhmä

Järjestön toiminnan kohderyhmänä ovat kaikki ihmiset. Järjestö tekee ehkäisevää mielenterveystyötä - ja kaikilla meillä on mielenterveys. Kohderyhmänä on myös erityisesti ihmiset jotka elämän kriisiensä kautta tarvitsevat tukea ja kriisiapua. Kohderyhmänä ovat myös mielenterveyden riskiryhmiin kuuluvat ja syrjäytymisvaarassa olevat ihmiset. Lisäksi kohderyhmänä ovat ihmiset joilla on mielenterveysongelmia.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Suomen mielenterveysseura ry saa rahoitusta Raha – automaattiyhdistykseltä (RAY), ministeriöltä, kunnilta ja paikallisilta seurakunnilta. Mielenterveysseuran toimintaa ja työtä voi tukea kannatusjäsenyydellä, erilaisilla lahjoituksilla, yritysyhteistyöllä tai ostamalla seuran tuotteita.

Keskeiset yhteistyötahot

Suomen Mielenterveysseuran keskeisiä yhteistyötahoja ovat valtio ja kunnat sekä muut järjestöt ja tahot. Seura toimii yhteistyökumppanina valtakunnallisissa ja kansainvälisissä mielenterveyskysymyksissä, vaikuttaa aktiivisesti lainsäädäntöön sekä tekee aloitteita ja selvityksiä. Mielenterveysseuran keskeinen kansainvälinen yhteistyökumppani on Mielenterveyden maailmanliitto - World Federation for Mental Health - ja sen Euroopan alueen neuvosto Mental Health Europe.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Järjestö on tehnyt laajamittaista yhteistyötä Kirkkohallituksen kanssa OPAS – projektissa. Tästä löytyy lisätietoja www.diak.fi. Paikallisella tasolla tehdään yhteistyötä seurakuntien kanssa. Näistä löytyy tietoa suoraa paikallisilta seuroilta.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Suomen mielenterveysseura julkaisee vuosittain materiaalia jota voidaan hyödyntää opetuksen suunnittelussa. Tarkempia tietoja julkaisuista löytyy seuran www-sivuilla. Järjestö tekee laajamittaista edistävää ja ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä kouluttamalla, luennoimalla ja julkaisemalla erilaista aineistoa kaikkien ihmisten mielenterveyden tukemiseksi. Järjestön materiaali on hyvin sovellettavissa esim. rippikoululeireille.

"Erilainen oppija" heidän näkökulmastaan

Erilainen oppija on henkilö, joka tarvitsee tavallista yksilöllisempää huomiointia opetuksessa. Hän hyödyntää oppiessaan usein myös hyvin innovatiivisia tapoja, joihin häntä tulisi kannustaa ja ohjata. Hänellä voi olla vaikeuksia pysyä kiivaassa tahdissa mukana, koska oppimisprosessi vie aikaa joskus tavallista enemmän.

Tiedot kerätty sähköpostihaastattelulla ja järjestön www-sivuilla 11.10.2005. Haastatteluun vastasi järjestöjohtaja Sinikka Kettunen.

SUOMEN REUMALIITTO RY

Osoite: Iso Roobertinkatu 20–22 A, 00120 Helsinki
 Puhelin (vaihe): (09) 476 155
 Faksi: (09) 642 286
 Sähköposti: info@reumaliitto.fi tai etunimi.sukunimi@reumaliitto.fi
 Internet-sivut: <http://www.reumaliitto.fi>

Suomen Reumaliitto perustettiin vuonna 1947 ja se on kansanterveys-, vammais- ja liikuntajärjestö. Reuma on tuki- ja liikuntaelinsairauksien tai niiden oireiden yleisnimitys. Näistä vaivoista kärsii joka viides suomalainen aikuinen. Liitto toimii reuma- ja muiden tuki- ja liikuntaelinsairauksien ehkäisemiseksi ja terveyden edistämiseksi. Liiton työhön kuuluvat tule-sairaiden edun ja oikeuksien valvonta, jäsen- ja palvelutyö sekä kehittämis- ja tutkimustoiminta.

Toiminnan kohderyhmä

Reumaliitossa on 176 paikallista, alueellista tai valtakunnallista jäsenyhdistystä, jotka toimivat ympäri Suomea. Henkilöjäseniä on noin 54 000. Jäsenistön keski-ikä on noin 65 vuotta mutta joukkoon mahtuu mm. reumaa sairastavia nuoria ja perheitä, joissa on reumaa sairastava lapsi.

Toiminnan rahoitus ja resurssit

Järjestön päärahoittajana on Raha-automaattiyhdistys. Varsinaisessa järjestötyössä työskentelee noin 25 henkilöä sekä liiton omistamassa Kuntoutumiskeskus Apilassa (<http://www.reumaliitto.fi/apila/>) noin 80 työntekijää kuntoutustyössä.

Keskeiset yhteistyötahot

Järjestöllä on kiinteät kotimaiset ja kansainväliset yhteistyösuhteet niin julkiselle kuin kolmannelle sektorille päin.

Yhteistyö seurakuntien kanssa rippikouluun liittyen

Suomen Reumaliiton järjestöpäällikkö Pautamo arvelee, että paikalliset jäsenyhdistykset saattavat tehdä erilaista yhteistyötä seurakunnan kanssa. Tyypillisimmin yhdistykset saavat kokoontumistiloja käyttöönsä seurakunnilta. Reumaliitolla ei ole ollut yhteistyötä seurakunnan kanssa rippileireihin liittyen.

Tuki nuorelle rippikoulussa ja/tai rippikoulun työntekijälle sekä mahdollinen materiaali

Järjestön toiminta-ajatus suuntaa resursseja terveys-kuntoutus-hyvinvointisektorille eikä heillä ole mahdollisuuksia erilaisen oppijan/nuoren tai työntekijän tukemiseen rippikoulussa. "Järjestömme ei sulje toiminnassaan pois mitään uskonnollista tai aatteellista kantaa", Pautamo muistuttaa. Reumaa sairastavat nuoret eivät tarvitse erityistä materiaalia rippikoulun käymisensä tueksi vaan heille sopivat esim. yleisesti käytössä olevat oppikirjat. Rippikoulun työntekijöiden on mahdollista saada reumaa koskevaa materiaalia ja tietoa.

"Erilainen oppija" on heidän näkökulmastaan reumasairaudesta kärsivä nuori, jolla sairaus on aiheuttanut fyysisiä käsien ja alaraajojen toimintarajoitteita. Reumaa sairastavat nuoret käyvät yleensä tavallisen rippikoulun, mikä nähdään liitossa hyvänä ratkaisuna.

Tiedot on saatu sähköpostitse Suomen Reumaliiton vs. järjestöpäällikkö Outi Pautamolta 16.9. ja 19.10.2005 sekä liiton Internet-sivuilta.